

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Навчально-науковий інститут післядипломної освіти

Економіка й організація інноваційної діяльності

*Методичні вказівки до вивчення курсу
і виконання контрольних робіт для студентів заочної форми навчання
по напрямку 0501 „Економіка і підприємництво”
зі спеціальності: 7.050107 "Економіка підприємства"*

Київ – 2014

Методичні вказівки до вивчення курсу і виконання контрольних робіт для студентів заочної форми навчання з дисципліни **«Економіка й організація інноваційної діяльності»**. – К.: ННІ ПО НУБіП України. – 2014 – 63 с.

Обговорені і схвалені на засіданні вченої ради ННІ післядипломної освіти НУБіП України (протокол № 9 від 20 листопада 2014 р.)

Укладач: Витвицька О.Д., д.е.н., професор

Рецензенти: Збарський В.К., д.е.н., професор;
Кальна-Дубінюк Т.П., д.е.н., професор

ВСТУП

В сучасні умови вимагають від керівників і спеціалістів господарств формування системи знань про інноваційну діяльність на підприємствах АПК з урахуванням їх соціальних проблем і суспільства в цілому, розкриття сутності безпосередньо інноваційного підприємництва, визначення ролі інтелектуальної власності як основи інновацій, а також освоєння теоретичних основ розвитку і регулювання інноваційної діяльності, вивчення особливостей забезпечення життєздатності підприємств в умовах внутрішньої і зовнішньої конкуренції; розробка і послідовна реалізація програм розвитку аграрних підприємств; уміння йти на ризик у розумних межах і спроможність нівелювати вплив ризикових ситуацій на фінансове становище аграрних підприємств, механізм управління науково-технічним прогресом, впровадження нововведень (інновацій) як основи економічного росту, підвищення конкурентноздатності організацій і економіки в цілому.

Дисципліна вивчає: організаційно-економічні умови нововведень, сутнісну характеристику інноваційних процесів, створення та формування попиту на інновації, методи і складові елементи інноваційної політики, напрями розвитку техніко-технологічної бази аграрного підприємства, систему управління інноваційними процесами, організаційні форми реалізації інновацій, фінансування регулювання і стимулювання інноваційної діяльності, моніторинг інновацій та комплексне оцінювання інноваційної діяльності фірми.

Для допомоги студентам у вивченні дисципліни "Економіка й організація інноваційної діяльності" підготовлено дані методичні вказівки, які складаються з двох розділів. У першому, теоретичному, викладено рекомендації щодо вивчення тем курсу. В другому розділі наведено завдання для контрольної роботи, схема вибору теми та порядок оформлення контрольної роботи.

Розділ 1. МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИВЧЕННЯ ТЕМ КУРСУ «ЕКОНОМІКА Й ОРГАНІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Тема 1. Інновації : становлення та сучасні тенденції розвитку

Вплив глобалізації на економіку. Поняття інновацій. Обґрунтування теорії М.Д.Кондратева. Результати інноваційної діяльності. Комерційне впровадження нової продукції чи нових засобів виробництва. Основні підходи до визначення сутності інновацій. Інноваційна активність. Інноваційна продукція та її склад. Класифікація інновацій. Форми організації нововведень. Система інновацій як основні групи. Соціальна інновація.

Тема 2. Сутнісна характеристика інноваційних процесів

Сутність сфери інноваційної діяльності. Поняття новини, нововведення, інновації, інноваційного процесу. Сфера інноваційної діяльності. Інноваційна діяльність, об'єкти і суб'єкти. Основні етапи (наука, дослідження, розроблення, виробництво, використання) та стадії (наука → техніка → виробництво) інноваційного процесу. Моделі інноваційного процесу. Взаємозв'язок окремих видів інноваційних процесів.

Система класифікації інновацій. Практичне значення класифікації інновацій. Виокремлення інновацій за такими ознаками: сферою діяльності підприємства; змістом діяльності; рівнем об'єктивного та суб'єктивного сприйняття; причинами виникнення та ін. Типи інновацій: продуктова, технологічна, сировинна, організаційна, збутова, інфраструктурна. Функції інновацій: базова, поліпшуюча, псевдоінновація.

Життєвий цикл інновацій. Циклічна концепція розвитку інновацій. Поняття інноваційного циклу. Етапи життєвого циклу інновацій. Зовнішні та внутрішні чинники, що впливають на життєвий цикл інновацій.

Тема 3. Особливості створення інновацій та формування попиту на них

Сутність попиту на інновації та засоби його відображення. Попит як один з чинників формування інновацій. Напрямки аналізу попиту. Визначення потреб ринку.

Закон попиту. Табличне, графічне та аналітичне зображення попиту. *Управління процесом створення нового виробу.* Система планування та організація створення нового товару (роботи, послуги). Управління процесом створення нового виробу. Основні стадії життєвого циклу виробів. *Види попиту на інновацію і чинники, що впливають на нього.* Особливості чинників попиту на нововведення. Внутрішні та зовнішні чинники попиту. Вплив чинників на зміну попиту на нову продукцію. Види попиту (потенційний, негативний, прихований, повноцінний, нерегулярний та ін.).

Тема 4. Інноваційна політика фірми (аграрного підприємства)

Загальна характеристика та складові елементи інноваційної політики фірми. Змістовна характеристика інноваційної політики, її сутність та завдання. Місце інноваційної політики фірми в загальній стратегії розвитку. *Складові елементи інноваційної політики фірми.* Чинники впливу на формування інноваційної політики фірми. Складові елементи інноваційної політики фірми. Чинники впливу на формування інноваційної політики фірми. *Принципи формування інноваційної політики підприємства та розроблення інноваційної стратегії.* Переважання стратегічної спрямованості, орієнтація на потреби ринку, цілеспрямованість, комплексність, планомірність, інформаційна забезпеченість. Втілення інноваційної політики у планах і програмах підприємства. *Види інноваційних стратегій та їх співвідношення.* Наступальна, захисна, імітаційна, залежна, традиційна, “за нагодою” стратегії та їх сутність. Співвідношення різних типів інноваційних стратегій. Процес упровадження інноваційних стратегій. Умови та методи реалізації стратегій.

Тема 5. Оновлення техніко-технологічної бази підприємства

Техніка і технологія як складові техніко-технологічної бази підприємства. Сутність та основні етапи НТП. Типи технологій за рівнем їх мінливості. *Технічний розвиток і показники технічного рівня підприємства.* Цілі, пріоритети та форми технічного розвитку підприємства. Показники оцінювання технічного рівня підприємства. *Відтворення і вдосконалення техніко-технологічної бази підприємства.* Підтримання технічного рівня виробництва. Розроблення і впровадження нових технологічних процесів. Оновлення продукції та оцінювання ринкових і виробничих можливостей створення нової продукції. Функціонально-економічне обґрунтування оновлення асортименту продукції. Оновлення продукції та оцінювання ринкових і виробничих можливостей створення нової продукції. Функціонально-економічне обґрунтування оновлення асортименту продукції.

Тема 6. Система управління інноваційними процесами

Особливості менеджменту на стадіях життєвого циклу інновацій. Об'єктивна необхідність і поняття управління суб'єктами інноваційної діяльності. Функції управління інноваційною діяльністю. Організація управління інноваційною діяльністю.

Особливості організації управління дослідженнями, розробками та впровадженням інновацій. *Ключові аспекти оперативного менеджменту.* Сутність оперативного менеджменту інноваційної діяльності та його основні функції. Проблеми та завдання оперативного менеджменту на всіх стадіях життєвого циклу інновацій. *Організаційні структури управління інноваційною діяльністю.* Роль організаційних структур в управлінні інноваційними процесами. Механістичний та органічний типи організаційних структур управління інноваційною діяльністю. Особливості організаційних структур управління інноваційною діяльністю (лінійних, функціональних, лінійно-функціональних, дивізійних, матричних, проектних, мережевих).

Тема 7. Сучасні організаційні форми реалізації інновацій

Наукові організації як джерело формування та реалізації інновацій. Взаємодія наук (фундаментальні, прикладні) у процесі створення інновацій. Форми організації наукової діяльності (академічна, вузівська, галузева, заводська, комерційна наука). Ринкові суб'єкти інноваційної діяльності. Інноваційне підприємство як суб'єкт господарювання. Інституційні форми інноваційного підприємства. Види підприємств, які беруть участь в інноваційних процесах (малі підприємства – венчурні, інжинірингові, впроваджувальні фірми, фірми “спін-офф”; за часом залучення до інноваційного процесу та підходом до вибору інновацій: експлеренти, патієнти, комутанти, віоленти). Специфіка венчурного бізнесу. Інноваційні підприємства в Україні. Організаційні форми інтеграції науки та виробництва. Зв'язок інновацій, досліджень та виробництва. Формування та функціонування нових організаційних структур: науково-технологічні парки, науково-промислові консорціуми, технополіси, “фірми-інкубатори”, стратегічні альянси. Форми технологічної кооперації. Міжфірмова науково-технічна кооперація в інноваційних процесах.

Тема 8. Фінансування інноваційних процесів

Цілі та завдання системи фінансування інноваційної діяльності. Стратегія фінансування інноваційної діяльності на рівні держави та окремих суб'єктів підприємницької діяльності. Методологічні принципи та складові елементи фінансової стратегії фірми щодо фінансування інноваційних процесів. Організаційно-економічний механізм фінансування інновацій. Види та джерела фінансування інноваційних процесів. Характеристика різних видів фінансування інноваційних процесів (прямі, супутні інвестиції, фінансування науково-дослідних робіт). Внутрішні та зовнішні джерела фінансування. Обґрунтування конкретних джерел фінансування інноваційних процесів та врахування ризиків, які можуть виникнути під час фінансування. Сутність ризикового фінансування інноваційної діяльності на базі венчурного капіталу. Причини виникнення та використання ризикового (венчурного) фінансування. Засоби страхування, які

використовують ризикові інвестори. Переваги та недоліки венчурного фінансування. *Лізингове фінансування та його особливості.* Необхідність лізингового фінансування інноваційної діяльності. Функції лізингу. Об'єкти, суб'єкти та види лізингових операцій. лізингу. *Інноваційний проект як об'єкт фінансування.*

Критерії та умови оцінювання інноваційного проекту. Класифікація інноваційних проектів. Оцінювання інноваційного проекту. Обґрунтування бізнес-плану інноваційного проекту. Стратегія фінансування інноваційного проекту.

Тема 9. Державне регулювання інноваційної діяльності

Інновації як об'єкт державної політики. Необхідність державної підтримки. Особливості економічної політики щодо інновацій. Державна інноваційна політика України. Наукомісткість продукції як мета економічної політики держави. *Методи та інструменти державної підтримки інноваційної діяльності.* Мікроекономічні причини необхідності державної підтримки інноваторів. Класифікація інструментів державної підтримки інновацій. Політика оподаткування інноваторів. Прискорена амортизація як метод регулювання оновлення виробництва. Сфери застосування державного впливу на інноваційні процеси. Прямі та непрямі методи сприяння розвитку інноваційної діяльності з боку держави. Підтримка державою малого бізнесу як чинник інноваційної політики. *Вітчизняний досвід підтримки інноваційної діяльності.* Поняття та зміст регулювання інноваційної діяльності на різних рівнях управління державою. *Зарубіжний досвід підтримки інноваційного розвитку.* *Правові аспекти охорони інтелектуальної власності.* Інтелектуальний продукт. Теоретичні передумови авторського права. Об'єкти та суб'єкти авторського права. Види і типи об'єктів інтелектуальної власності. *Передавання права на об'єкти промислової власності.* Промислова власність. Об'єкти промислової власності. Патент як засіб охорони об'єктів промислової власності. *Моніторинг інновацій в органах державного управління.*

Тема 10. Стимулювання інноваційної діяльності

Інноваційний розвиток суспільства на основі інтелектуального капіталу. Мотивація праці науковців. Мотиваційні аспекти інноваційної діяльності персоналу підприємств.

Стимулювання праці дослідників і розробників. Проблеми активізації інвестиційної діяльності. Типи мотивації науковців та відповідні трудові цінності. Основні категорії можливостей наукової праці. Концепція організованого розвитку. Оцінка й стимулювання праці дослідників та розробників. Показники оцінки науково-технічної діяльності підрозділів організації.

Тема 11. Моніторинг інновацій

Моніторинг інновацій як основа цілеспрямованого новаторства. Оцінення товарно-новації за характеристиками, що формують його споживчу вартість. Вивчення споживачів; аналіз умов конкуренції і рівня науково-технічного потенціалу підприємства; вивчення товару-новації – основні напрямки моніторингу інновацій. Джерела інформації для розроблення нових продуктів. *Джерела інноваційних можливостей*, несподівані події для фірми чи галузі, невідповідність реальності уявленням про неї. Інновація, викликана потребою технологічного процесу. Зміни в структурі галузі промисловості чи ринку, неусвідомлені всіма. Демографічні зміни. Зміни у сприйняттях та значеннях. Нові знання. *Моніторинг інновацій і формування інноваційної політики.* Поняття патентного пошуку. Класифікація технічної інформації. Характеристика бібліографічних показників та їх видів за тематикою, метою, ступенем повноти та обсягом цитованої літератури. Характеристика патентного фонду України. Тематичний, нумераційний та іменний (фірмовий) пошуки інформації. Процес формування блоків підготовки і оброблення вихідної інформації.

Тема 12. Комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності фірми (аграрного підприємства)

Принципи оцінювання і показники ефективності інноваційної діяльності.

Принципи оцінювання економічної ефективності інноваційних проектів. Об'єкт вимірювання ефективності. Два види ефекту: мікроекономічний та макроекономічний підхід. Основні показники економічної ефективності інноваційних проектів. Термін окупності. Облікова норма прибутку. Процес дисконтування. Показник чистої теперішньої вартості. Індекс прибутковості. Внутрішня норма прибутковості. Оцінювання економічної ефективності інновацій, спрямованих на зниження рівня виробничих витрат. Умовно-річна економія витрат, фактична економія витрат та річний економічний ефект. Оцінювання ефективності придбання і продажу ліцензій. Економічне обґрунтування придбання ліцензій. Економічне обґрунтування продажу ліцензій. Оцінювання соціальної ефективності інноваційної діяльності. Соціальні результати, які оцінюються економічною мірою. Показники соціально-економічного ефекту. Правило тотожності корисного результату при соціально-економічному оцінюванні. Класифікація та правила визначення суми економічних збитків.

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольні завдання складаються із трьох частин питань. Перша частина питань розглядається на основі вивчення нормативних актів та літературних джерел, друга частина це – розрахункова складова контрольної, а третя - розгляд тестових завдань.

Студент визначає своє завдання самостійно – за початковою літерою свого прізвища, користуючись нижченаведеною таблицею.

Варіант № 1

ШИФР ДЛЯ НАПИСАННЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ (перелік чисел у внутрішніх клітинах сітки вказує на номери завдань в загальному переліку)

Варіанти		Початкова літера імені													
		А	Б	В	Г	Д	Е	Є	Ж	З	І	І	И	К	Л
Початкова літера прізвища	А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Б	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	1	2
	В	19	20	21	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Г	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	Д	16	17	18	19	20	21	1	2	3	4	5	6	7	8
	Е	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	Ж	13	14	15	16	17	18	19	20	21	1	2	3	4	5
	З	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	І	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	1	2
	І	19	20	21	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	И	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	К	16	17	18	19	20	21	1	2	3	4	5	6	7	8
	Л	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	М	13	14	15	16	17	18	19	20	21	1	2	3	4	5
	Н	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	О	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	1	2
	П	19	20	21	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Р	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	С	16	17	18	19	20	21	1	2	3	4	5	6	7	8
	Т	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	У	13	14	15	16	17	18	19	20	21	1	2	3	4	5
	Ф	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Х	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	1	2
	Ц	19	20	21	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Ч	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	Ш	16	17	18	19	20	21	1	2	3	4	5	6	7	8
Щ	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Ю	13	14	15	16	17	18	19	20	21	1	2	3	4	5	
Я	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	

Варіанти		Початкова літера імені															
		М	Н	О	П	Р	С	Т	У	Ф	Х	Ц	Ч	Ш	Щ	Ю	Я
Початкова літера прізвища	А	15	16	17	18	19	20	21	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Б	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
	В	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	1	2	3	4	5	6
	Г	21	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Д	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	1	2	3
	Е	18	19	20	21	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Ж	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
	З	15	16	17	18	19	20	21	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	І	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
	І	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	1	2	3	4	5	6
	И	21	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	К	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	1	2	3
	Л	18	19	20	21	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	М	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
	Н	15	16	17	18	19	20	21	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	О	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
	П	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	1	2	3	4	5	6
	Р	21	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	С	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	1	2	3
	Т	18	19	20	21	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	У	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
	Ф	15	16	17	18	19	20	21	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Х	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
	Ц	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	1	2	3	4	5	6
	Ч	21	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Ш	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	1	2	3
	Щ	18	19	20	21	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Ю	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
	Я	15	16	17	18	19	20	21	1	2	3	4	5	6	7	8	9

ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА

ПЕРЕЛІК ТЕМ РЕФЕРАТІВ

1. Інноваційні теорії та їх застосування в сучасній інноваційній діяльності.
2. Інновація як джерело сучасного економічного зростання.
3. Ознаки поняття “інноваційна економіка”.
4. Поняття продуктових та процесних інновацій.
5. Причини нерівномірності інноваційної активності в умовах ринкової економіки.
6. Система кодування інновацій.
7. Розподіл інновацій за типом новизни для ринку.
8. Специфіка вивчення попиту на інновації в Україні.
9. Сутність поняття “інноваційний потенціал”.
10. Структурний аналіз попиту на інновації.
11. Державна інноваційно-інвестиційна політика України.
12. Формування науково-технічної політики на підприємстві.
13. Напрями вибору інноваційної політики підприємства.
14. Управління персоналом у наукових організаціях.
15. Планування інноваційної діяльності.
16. Поняття “кластеру” в інноваціях.
17. Вибір оптимального режиму роботи в науковій організації.
18. Методи проектування організаційних структур інноваційних формувань.
19. Венчурні інноваційні організації.
20. Лідерство в інноваційних організаціях.
21. Функціонування технопарків у Європі.
22. Особливості інтеграції науки та виробництва в Україні.
23. Особливості міжнародного фінансування інновацій.
24. Специфіка систем фінансування інновацій в Україні.
25. Роль грантів у фінансуванні інноваційної діяльності.

- 26.Поняття “авторське право” та “промислова власність”.
- 27.Специфіка захисту авторського права в Україні.
- 28.Поняття “власник” і “розробник” інноваційної продукції.
- 29.Специфіка ефективності інновацій у венчурних організаціях.
- 30.Поняття “період окупності” в інноваційній діяльності.
- 31.Абсолютна й порівняльна ефективність інновацій.
- 32.Поняття “інтегрального” ефекту.
- 33.Сутнісна характеристика інновацій та інноваційних процесів.
- 34.Цілі і напрямки інноваційної діяльності підприємства.
- 35.Вплив інноваційних процесів на розвиток виробництва.
- 36.Сутність, об’єкти і суб’єкти інноваційної діяльності.
- 37.Етапи, стадії і моделі інноваційного процесу.
- 38.Класифікації інновацій.
- 39.Життєвий цикл інновацій.
- 40.Особливості створення інновацій і формування попиту на них.
- 41.Умови виникнення попиту на інновації.
- 42.Планування і організація створення нового товару.
- 43.Види попиту на інновацію і чинники, що впливають на нього.
- 44.Інноваційна політика підприємства.
- 45.Сутність і завдання інноваційної політики підприємства.
- 46.Принципи формування інноваційної політики підприємства.
- 47.Складові інноваційної політики підприємства.
- 48.Інноваційна політика підприємства і методичні принципи її формування.
- 49.Загальна характеристика і місце інноваційної політики в загальній стратегії підприємства.
- 50.Складові елементи і чинники впливу на формування інноваційної політики.
- 51.Інноваційний потенціал підприємства як основа і результат його інноваційної політики.

52. Оновлення техніко-технологічної бази підприємства.
53. Оновлення продукції і оцінювання ринкових і виробничих можливостей створення нової продукції. Функціонально-економічне обґрунтування оновлення асортименту продукції.
54. Техніка і технологія як складові техніко-технологічної бази підприємства.
55. Технічний розвиток і показники технічного рівня підприємства.
56. Відтворення і вдосконалення техніко-технологічної бази підприємства.
57. Система управління інноваційними процесами.
58. Інноваційна діяльність як об'єкт управління.
59. Стратегічне планування інноваційної діяльності.
60. Оперативне управління інноваційною діяльністю.
61. Організаційні структури управління інноваційною діяльністю.
62. Інноваційна стратегія фірми і менеджмент інновацій, їх суть і взаємозв'язок з загальною стратегією розвитку.
63. Регулювання та стимулювання інноваційної діяльності на рівні підприємства. Форми і методи її організації.
64. Сучасні організаційні форми реалізації інновацій.
65. Інноваційні підприємства та інфраструктура інноваційної діяльності.
66. Ринкові суб'єкти інноваційної діяльності .
67. Організаційні структури підтримання інноваційного підприємництва .
68. Організаційні форми інтеграції науки і виробництва.
69. Міжфірмова науково-технічна кооперація в інноваційних процесах.
70. Фінансування інноваційних процесів.
71. Завдання системи фінансування інноваційної діяльності.
72. Види і джерела фінансування інноваційної діяльності.
73. Обґрунтування джерел фінансування інноваційної діяльності.
74. Фінансування інноваційної діяльності венчурним капіталом .
75. Форми та особливості лізингового фінансування інноваційної діяльності.

76. Моніторинг інновацій.
77. Моніторинг інновацій як основа цілеспрямованого новаторства.
78. Моніторинг інновацій і формування інноваційної політики .
79. Комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності фірми.
80. Принципи оцінювання і показники ефективності інноваційної діяльності .
81. Основні показники економічної ефективності інноваційних проектів.
82. Інноваційний проект як об'єкт інвестування.
83. Оцінювання економічної ефективності інновацій, спрямованих на зниження рівня виробничих витрат.
84. Оцінювання ефективності придбання і продажу ліцензій.
85. Оцінювання соціальної ефективності інноваційної діяльності.
86. Особливості ціноутворення на наукомістку і науково-технічну продукцію.
87. Шляхи підвищення ефективності інноваційної діяльності.
88. Державне регулювання інноваційної діяльності.
89. Сутність і завдання державної інноваційної політики.
90. Методи й інструменти державного регулювання інноваційної діяльності
91. Макроекономічне регулювання інноваційної діяльності і державна інноваційна політика.
92. Вітчизняний досвід підтримки інноваційної діяльності .
93. Зарубіжний досвід підтримки інноваційного розвитку.
94. Правові аспекти охорони інтелектуальної власності .
95. Передавання права на об'єкти промислової власності.
96. Моніторинг інновацій в органах державного управління.
97. Поняття інтелектуальної власності та процес забезпечення державного захисту інтелектуальної власності. Основні типи захисту: патент, авторське право, товарний знак.
98. Інноваційні теорії та їх застосування в сучасній інноваційній діяльності.

99. Інновація як джерело сучасного економічного зростання.
100. Ознаки поняття “інноваційна економіка”.
101. Поняття продуктових та процесних інновацій.
102. Причини нерівномірності інноваційної активності в умовах ринкової економіки.
103. Система кодування інновацій.
104. Розподіл інновацій за типом новизни для ринку.
105. Специфіка вивчення попиту на інновації в Україні.
106. Сутність поняття “інноваційний потенціал”.
107. Структурний аналіз попиту на інновації.
108. Державна інноваційно-інвестиційна політика України.
109. Формування науково-технічної політики на підприємстві.
110. Напрями вибору інноваційної політики підприємства.
111. Управління персоналом у наукових організаціях.
112. Планування інноваційної діяльності.
113. Венчурні інноваційні організації.
114. Лідерство в інноваційних організаціях.
115. Особливості інтеграції науки та виробництва в Україні.
116. Специфіка систем фінансування інновацій в Україні.
117. Поняття “авторське право” та “промислова власність”.
118. Специфіка захисту авторського права в Україні.
119. Поняття “власник” і “розробник” інноваційної продукції.
120. Специфіка ефективності інновацій у венчурних організаціях.
121. Поняття “період окупності” в інноваційній діяльності.
122. Поняття і визначення інтелектуального продукту.
123. Державний захист інтелектуальної власності.
124. Організаційні основи розвитку інноваційного підприємництва.
125. Малі підприємства – основа інноваційного бізнесу.
126. Організаційно-економічні особливості венчурного інноваційного бізнесу.

127. Організаційні основи підтримки розвитку інноваційного підприємництва.

128. Кредитне забезпечення інноваційної діяльності.

129. Загальнодержавне значення інновацій.

130. Зарубіжний досвід підтримки інноваційної діяльності.

131. Державне регулювання інноваційної діяльності.

132. Завдання та необхідність формування інноваційного фонду.

П Р А К Т И Ч Н А Ч А С Т И Н А

В а р і а н т № 1

Завдання 1

Дати оцінку інвестиційного проекту використавши показники приведених витрат та вибрати ефективніший варіант інвестиційних проектів на будівництво теплиць

Показники	Варіант інвестиційного проекту			
	I	II	III	IV
Інвестиції, тис грн.	4550	4650	4750	4850
Середні витрати на вирощування 1-ці продукції, грн.	1000	950	900	850
Річний прогнозований обсяг виробництва продукції, ум. од.	5000	5500	6000	6500
Приведені витрати, тис. грн.				

Завдання 2

Визначити величину підкріплення товару, обґрунтувати її економічну ефективність

1. Розрахувати величину підкріплення товару за умов надання відстрочки оплати товару на 45 днів, рівня банківського відсотка – 18% і ціни покупки 700 тис. грн.

2. Відділ збуту постачальника запропонував здійснити поставку електродвигунів, які використовують для комплектування готової продукції, сім разів на рік замість наявних п'ятьох. Потреба підприємства-споживача в електродвигунах становить 1,5 тис. шт. ціна “франко-склад покупця” одного електродвигуна – 15 грн. Витрати на зберігання електродвигунів – 14% вартості середньорічного їхнього виробничого запасу. Витрати, пов'язані з розміщенням і виконанням замовлення – 110 грн.

Завдання 3

Дати обґрунтування доцільності впровадження нового обладнання

Показник	Існуючий варіант	Покращений варіант
Продуктивність, шт.	500000	800000
Вартість установки, грн.	45000	85000
Витрати на 1-цю продукції, грн.	0,025	0,02
Річний економічний ефект від впровадження нового обладнання, грн.		
Строк окупності нового обладнання, років		

Завдання 4

Дати оцінку ризиків інноваційної діяльності. Інвестор розглядає 2 бізнес-плани А і Б, розподіл ймовірності очікуваних доходів яких задано в таблиці. Визначити, який проект вигідніший. Розрахувати середньоквадратичне відхилення та коефіцієнт варіації.

Можливе значення кон'юнктури ринку	Інноваційний проект А	Інноваційний проект Б
------------------------------------	-----------------------	-----------------------

	Розрахунковий дохід, тис. грн.	Ймовірність отримання розрахункового доходу	Розрахунковий дохід, тис. грн.	Ймовірність отримання розрахункового доходу
Високе	890	0,49	800	0,25
Середнє	780	0,21	750	0,45
Низьке	560	0,3	700	0,3
Середньозважена величина усіх можливих результатів				
Середньоквадратичне відхилення фактичних результатів від очікуваного рішення				
Коефіцієнт варіації (мінливості ознаки)				

Завдання 5

Визначити корпоративну ефективність роботи кожного учасника промислово-фінансової групи та показники взаємодії підприємств учасників ПФГ у технологічному ланцюжку.

Показник	Номер підприємства					
	I	II	III	IV	V	VI
Усього активів, тис. грн.	30	15	20	28	25	30
Чистий прибуток, тис. грн.	69	60	65	75	70	80
Частка команди у витратах						
Частка команди в прибутку						
Коефіцієнт корпоративної ефективності команди						
Порядковий номер команди за коефіцієнтом корпоративної ефективності команди						
Ефективність і						
Е _{CPA}						
Е _{CPГ}						
Е _{CPX}						
Е _{фпг}						
ПВ						

Завдання 6

Обґрунтувати у бізнес-плані потребу кредиту та строки його повернення.

Для придбання господарством мінімуму розрахувати необхідну потужність млина для забезпечення потреб конкретного регіону в борошномельній продукції, обґрунтувати у бізнес-плані потребу кредиту та строки його повернення.

Показник	
Населення району, тис. чол.	30
Норма споживання борошна на 1 особу, тонн в рік	0,12
Робота млина в добу: змін	2
год.	16
днів	22
місяців	10
Вартість будівництва приміщення під млин, тис. грн.	98,5
Вартість та монтаж млина, тис. грн.	264,5

Реалізаційна ціна 1 кг борошна, грн.	1,8
Поточні затрати на виробництво 1 кг борошна, грн.	1,73
Потреба в борошні для задоволення потреб населення району, тонн	
Річний фонд робочого часу млина, год.	
Потужність млина, тонн / год.	
Капітальні затрати, тис .грн.	
Валовий дохід, тис. грн.	
Затрати на виробництво борошна, тис. грн.	
Прибуток від експлуатації млина, тис. грн.	
Строк окупності млина, років	

Завдання 7

Для оцінювання комерційних перспектив інноваційного продукту проаналізувати безбитковість його виробництва (визначити точку безбитковості) та показник запасу міцності, який встановлює граничну величину можливого зниження обсягу продажу без ризику зазнати збитків.

Підприємство планує запропонувати ринку нову модель електроплит ціною 950 грн., за змінних витрат на одиницю 250 грн. і загальних постійних витратах 290 тис. грн. Для досягнення планової величини прибутків передбачається забезпечити обсяги реалізації нових електроплит на рівні 700 тис. грн.

Завдання 8

Запропоновано проект запровадження на ринок нового типу верстатів. Провести розрахунок показника NPV проекту запровадження на ринок нового типу верстату (ставка дисконту (i) – 10%).

Роки	Інвестиції, млн. грн.	Прибутки, млн. грн.	Коефіцієнт дисконтування	Дисконтовані інвестиції, млн. грн.	Дисконтовані прибутки, млн. грн.
t	Kt	Pt	$1/(1+i)^t$		
1	4	0			
2	5	2			
3	8	3			
4	6	4			
5	4	6			
6	2	9			
7	2	10			
8	2	9			
Σ					
NPV – чиста поточна вартість					

Завдання 9

Визначити коефіцієнт дефективності у вибірці з 15-ти одиниць продукції:

Шифр дефекту	Вага дефекту	Кількість дефектів у вибірці з 15-ти одиниць продукції	Коефіцієнт вагомості i-го дефекту	Коефіцієнт дефектності
1	2	3	4	
A	100	0		
Б	90	2		
В	70	2		
Г	60	3		
Д	50	2		

Завдання 10

Визначити ступінь погодженості думок експертів по параметрах зразків техніки. Різним параметрам привласнені наступні ранги:

R1	R2	R3	R4	Сума рангів	Відхилення від середнього арифметичного	Квадрат відхилення від середнього арифметичного
1	2	3	2			
3	1	2	5			
1	2	3	3			
1	5	3	2			
2	1	4	2			
Разом					X	
Середнє арифметичне						X
Коефіцієнт конкордації						

Завдання 11

Розрахувати по роках розміри лізингових платежів, щорічний розмір виплати основного боргу та розмір винагороди лізингової угоди за умови, що:

Вартість об'єкта лізингу (K), грн.	250000
Авансовий платіж (A), %	15
Термін дії договору (n), років	6
Процентна ставка винагороди (лізингової маржі) за період (i), %	5,8
Лізингові платежі сплачуються один раз на рік рівновеликими частинами, повна виплата вартості об'єкта лізингу.	

Завдання 12

Порівняйте вигідність джерел фінансування (кредитного чи фінансування за допомогою власних фінансових коштів) та зробіть відповідні висновки.

Показники	Фінансування інструментами власності	Кредитне фінансування
Інвестиційна потреба, грн.	3 600 000	3 600 000
Вартість інвестиційних ресурсів, %	15	15
Виручка від реалізації, грн.	10 500 000	10 500 000
Собівартість продукції, грн.	6 400 000	6 400 000
Оплата відсотків, грн.		
ПДВ, грн.		
Валовий прибуток, грн.		
Податок на прибуток, грн. (30%)		
Дивіденди, грн.		
Чистий прибуток, грн.		

Завдання 13

Оцініть внутрішню норму рентабельності проекту і вкажіть, за яких умов рефінансування капіталу проект буде залишатися економічно вигідним.

t	$D_t - K_t$, грн.	$1/(1+i)^t$ при $i=15\%$	$(D_t - K_t)/(1+i)^t$ при 15%	$1/(1+i)^t$ при 20%	$(D_t - K_t)/(1+i)^t$ при 20%
0	-2 500 000				
1	1 600 000				
2	1 600 000				
ЧТВ					

D_t – доход в період t; K_t – розмір інвестицій в інновації в період t, i - ставка дисконту

Завдання 14

У виробництво впроваджується новий швидкодіючий штамп з виготовлення контактів для радіовиробів. Необхідно визначити економічний ефект від використання штампу з врахуванням фактору часу, а також питомі витрати.

Показники	Значення показників за роками розрахункового періоду				
	1-й	2-й	3-й	4-й	5-й
Результати (Р) грн.	122000	124000	126000	128500	130000
Витрати (В) грн.	60000	88000	102300	95000	65000
Коефіцієнт дисконтування приставці доходу 10%					
Дисконтовані результати					
Дисконтовані витрати					
Сума дисконтованих результатів					
Сума дисконтованих витрат					
Питомі витрати					

Завдання 15

Для реалізації великого винаходу треба було залучити довгострокові кредити, акції і частина держбюджетних асигнувань. Частка перерахованих джерел і річне нарахування на них представлені в таблиці. Розрахувати ціну капіталу, що авансується.

Джерела фінансування	Частка, %	Нарахування в рік, %
Довгострокові кредити	40,0	12,0
Акції	40,0	15,0
Бюджетні засоби	20,0	-
Разом	100,0	

Завдання 16

Визначити умовно-річну економію і річний економічний ефект від інновації.

Показник	Після удосконалення планування робочих місць
Економія заробітної плати основних робітників з розрахунку на 100 одиниць продукції, грн.	3,5
% економія заробітної плати у загальній сумі зниження собівартості	65
Виробнича програма дільниці на рік, тис. шт. виробів	300
Додаткові одноразові витрати на перепланування робочих місць, грн.	1500
Економія заробітної плати основних робітників, грн.	
Загальна сума зниження собівартості, грн.	
Умовно-річна економія витрат, грн.	
Річний економічний ефект, грн.	

Завдання 17

Розрахувати економічну ефективність впровадження засобів механізації на операціях, які раніше виконували вручну, за такими даними:

Показник	До впровадження засобів механізації	Після впровадження засобів механізації
Погодинна тарифна ставка робітника 1 розряду, грн.	1,43	1,43
Тарифний коефіцієнт	1,145	1,245
Норма часу на виконання операції, хв.	130	70
Річна виробнича програма, тис. шт.	100	100
Кількість введених засобів механізації, шт.	X	3
Вартість введеного засобу механізації, грн.	X	6500
Потужність двигуна однієї машини, кВт/год.	X	0,18
Вартість 1 кВт/год., грн.	X	0,22
Річні витрати на запчастини на одну машину, грн.	X	39010
Норма амортизаційних відрахувань, %	15	15
Відсоток відрахувань на утримання та експлуатацію обладнання, %	20	20
Додаткова зарплата основних робітників, %	10	10
Нарахування на зарплату, %	32,5	32,5
Кількість робочих днів у році	255	255
Режим роботи	однозмінний	однозмінний
Економія заробітної плати		
Зміна витрат на амортизацію обладнання, грн.		
Зміна витрат на утримання і експлуатацію обладнання, грн.		
Фонд робочого часу, год.		
Зміна витрат на електроенергію		
Умовно-річна економія витрат, грн.		
Річний економічний ефект, грн.		

Завдання 18

Розрахувати річний економічний ефект від реалізації у виробництві винаходу.

Показник	До освоєння випуску нової продукції на базі винаходу	Після освоєння випуску нової продукції на базі винаходу
Капіталовкладення тис. грн.	X	45
Прибуток від продажу одиниці виробу, грн.	7	12
Обсяг виготовлення нової апаратури, тис. шт.	X	110
Рівень віддачі від капіталовкладень на підприємстві, %	X	15
Річний економічний ефект, тис. грн.		

Завдання 19

Розрахуйте значення критичного обсягу випуску продукції при переході з базового на новий технологічний процес.

Показник	Базовий технологічний процес	Новий технологічний процес
Змінні витрати на виготовлення 1 деталі, грн.	0,8	0,65

Умовно-постійні витрати на виготовлення 1 деталі, грн.	7	127
Критичний випуск продукції, шт.		

Розрахуйте технологічну собівартість деталей за порівнюваними варіантами для декількох значень річного обсягу їх випуску.

Завдання 20

Показник	До освоєння інновації	Після освоєння інновації
Капіталовкладення тис. грн.	560	575,3
Зменшення собівартості 1-ці продукції внаслідок реалізації інновації, грн.	X	2,3
Річний випуск продукції підприємства, тис. од.	30	30
Рівень віддачі від капіталовкладень на підприємстві, %	X	15
Кількість місяців до кінця року з моменту впровадження інновації	X	10
Умовно-річна економія витрат, грн.		
Фактична економія витрат, грн.		
Річний економічний ефект, грн.		

Варіант № 2

ШИФР ДЛЯ НАПИСАННЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ
(перелік чисел у внутрішніх клітинах сітки вказує на номери завдань в загальному переліку)

Варіанти		Початкова літера імені													
Початкова літера прізвища	А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Б	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	1	2
	В	19	20	21	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Г	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	Д	16	17	18	19	20	21	1	2	3	4	5	6	7	8
	Е	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	Ж	13	14	15	16	17	18	19	20	21	1	2	3	4	5
	З	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	І	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	1	2
	І	19	20	21	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	И	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	К	16	17	18	19	20	21	1	2	3	4	5	6	7	8
	Л	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	М	13	14	15	16	17	18	19	20	21	1	2	3	4	5
	Н	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	О	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	1	2
	П	19	20	21	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Р	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	С	16	17	18	19	20	21	1	2	3	4	5	6	7	8
	Т	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	У	13	14	15	16	17	18	19	20	21	1	2	3	4	5
	Ф	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Х	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	1	2
	Ц	19	20	21	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Ч	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	Ш	16	17	18	19	20	21	1	2	3	4	5	6	7	8
	Щ	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	Ю	13	14	15	16	17	18	19	20	21	1	2	3	4	5
	Я	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

Варіанти		Початкова літера імені															
		М	Н	О	П	Р	С	Т	У	Ф	Х	Ц	Ч	Ш	Щ	Ю	Я
Початкова літера прізвища	А	15	16	17	18	19	20	21	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Б	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
	В	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	1	2	3	4	5	6
	Г	21	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Д	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	1	2	3
	Е	18	19	20	21	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Ж	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
	З	15	16	17	18	19	20	21	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	І	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
	І	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	1	2	3	4	5	6
	И	21	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	К	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	1	2	3
	Л	18	19	20	21	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	М	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
	Н	15	16	17	18	19	20	21	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	О	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
	П	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	1	2	3	4	5	6
	Р	21	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	С	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	1	2	3
	Т	18	19	20	21	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	У	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
	Ф	15	16	17	18	19	20	21	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Х	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
	Ц	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	1	2	3	4	5	6
	Ч	21	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Ш	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	1	2	3
	Щ	18	19	20	21	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Ю	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
	Я	15	16	17	18	19	20	21	1	2	3	4	5	6	7	8	9

Задача 1

Дати оцінку інвестиційного проекту використавши показники приведених витрат та вибрати ефективніший варіант інвестиційних проектів для будівництва.

Показники	Варіант інвестиційного проекту			
	I	II	III	IV
Інвестиції, тис грн.	9100	9300	9500	9700
Середні витрати на вирощування 1-ці продукції, грн.	2000	1900	1800	1700
Річний прогнозований обсяг виробництва продукції, ум. од.	10000	11000	12000	13000
Приведені витрати				

Задача 2

Дати обґрунтування доцільності впровадження нового обладнання

Показник	Існуючий варіант	Покращений варіант
Продуктивність, шт.	217500	347000
Вартість установки, грн.	19560	36950
Витрати на 1-цю продукції, грн.	0,01	0,008
Річний економічний ефект від впровадження нового		

обладнання	
Строк окупності нового обладнання, років	

Задача 3

Дати оцінку ризиків інноваційної діяльності. Інвестор розглядає 2 бізнес-плани А і Б, розподіл ймовірності очікуваних доходів яких задано в таблиці. Визначити, який проект вигідніший. Розрахувати середньоквадратичне відхилення та коефіцієнт варіації.

Можливе значення кон'юнктури ринку	Інноваційний проект А		Інноваційний проект Б	
	Розрахунковий дохід, тис. грн.	Ймовірність отримання розрахункового доходу	Розрахунковий дохід, тис. грн.	Ймовірність отримання розрахункового доходу
Високе	48	0,33	78	0,3
Середнє	45	0,32	65	0,34
Низьке	36	0,35	43	0,36
Середньозважена величина усіх можливих результатів				
Середньоквадратичне відхилення фактичних результатів від очікуваного рішення				
Коефіцієнт варіації (мінливості ознаки)				

Задача 4

Для оцінювання комерційних перспектив інноваційного продукту проаналізувати безбитковість його виробництва (визначити точку безбитковості) та показник запасу міцності, який встановлює граничну величину можливого зниження обсягу продажу без ризику зазнати збитків.

Підприємство планує запропонувати ринку нову модель пральних машин за ціною 1950 грн., за змінних витрат на одиницю 750 грн. і загальних постійних витратах 1250 тис. грн. Для досягнення планової величини прибутків передбачається забезпечити обсяги реалізації нових пральних машин на рівні 2100 тис. грн.

Задача 5

Визначити коефіцієнт дефективності у вибірці з 30-ти одиниць продукції

Шифр дефекту	Вага дефекту	Кількість дефектів у вибірці з 30-ти одиниць продукції	Коефіцієнт вагомості і-го дефекту	Коефіцієнт дефектності
1	2	3	4	
А	100	1		

Б	90	2		
В	70	2		
Г	60	3		

Задача 6

Дати оцінку інвестиційного проекту використавши показники приведених витрат та вибрати ефективніший варіант інвестиційних проектів на будівництво теплиць.

Показники	Варіант інвестиційного проекту			
	I	II	III	IV
Інвестиції, тис грн.	850	900	930	870
Середні витрати на вирощування 1-ці продукції, грн.	20	19	18	17
Річний прогнозований обсяг виробництва продукції, ум. од.	15000	16000	18000	19000
Приведені витрати				

Задача 7

Дати обґрунтування доцільності впровадження нового обладнання

Показник	Існуючий варіант	Покращений варіант
Продуктивність, шт.	15000	15500
Вартість установки, грн.	35000	55000
Витрати на 1-цю продукції, грн.	1	0,8
Річний економічний ефект від впровадження нового обладнання		
Строк окупності нового обладнання, років		

Задача 8

Дати оцінку ризиків інноваційної діяльності. Інвестор розглядає 2 бізнес-плани А і Б, розподіл ймовірності очікуваних доходів яких задано в таблиці. Визначити, який проект вигідніший. Розрахувати середньоквадратичне відхилення та коефіцієнт варіації.

Можливе значення кон'юнктури ринку	Інноваційний проект А		Інноваційний проект Б	
	Розрахунковий дохід, тис. грн.	Ймовірність отримання розрахункового доходу	Розрахунковий дохід, тис. грн.	Ймовірність отримання розрахункового доходу
Високе	568	0,23	750	0,14
Середнє	450	0,47	500	0,4
Низьке	428	0,3	450	0,46
Середньозважена величина усіх можливих результатів				
Середньоквадратичне відхилення фактичних результатів від очікуваного рішення				

Коефіцієнт варіації (мінливості ознаки)		
--	--	--

Задача 9

Для оцінювання комерційних перспектив інноваційного продукту проаналізувати беззбитковість його виробництва (визначити точку беззбитковості) та показник запасу міцності, який встановлює граничну величину можливого зниження обсягу продажу без ризику зазнати збитків.

Підприємство планує запропонувати ринку нову модель пральних машин за ціною 2100 грн., за змінних витрат на одиницю 850 грн. і загальних постійних витратах 1500 тис. грн. Для досягнення планової величини прибутків передбачається забезпечити обсяги реалізації нових пральних машин на рівні 2600 тис. грн.

Задача 10

Визначити коефіцієнт дефективності у вибірці з 30-ти одиниць продукції

Шифр дефекту	Вага дефекту	Кількість дефектів у вибірці з 30-ти одиниць продукції	Коефіцієнт вагомості і-го дефекту	Коефіцієнт дефектності
1	2	3	4	
А	90	1		
Б	80	2		
В	70	2		
Г	50	3		

Задача 11

Дати оцінку інвестиційного проекту використавши показники приведених витрат та вибрати ефективніший варіант інвестиційних проектів для будівництва.

Показники	Варіант інвестиційного проекту				
	I	II	III	IV	V
Інвестиції, тис грн.	150	200	250	300	350
Середні витрати на вирощування 1-ці продукції, грн.	35	32	30	28	26
Річний прогнозований обсяг виробництва продукції, ум. од.	2000	2100	1950	1800	1750
Приведені витрати					

Задача 12

Дати обґрунтування доцільності впровадження нового обладнання

Показник	Існуючий варіант	Покращений варіант
Продуктивність, шт.	195000	250000
Вартість установки, грн.	20000	30000
Витрати на 1-цю продукції, грн.	0,01	0,008
Річний економічний ефект від впровадження нового		

обладнання	
Строк окупності нового обладнання, років	

Задача 13

Для оцінювання комерційних перспектив інноваційного продукту проаналізувати безбитковість його виробництва (визначити точку безбитковості) та показник запасу міцності, який встановлює граничну величину можливого зниження обсягу продажу без ризику зазнати збитків.

Постійні витрати, тис. грн.	560
Ціна одиниці товару, грн.	750
Середні змінні витрати, грн.	125
Точка безбитковості, шт.	
Обсяг реалізації нової продукції для забезпечення безбитковості виробництва, грн.	
Обсяг реалізації нової продукції для забезпечення планової величини прибутків, грн.	750000
Запас міцності, грн.	

Задача 14

Дати оцінку ризиків інноваційної діяльності. Інвестор розглядає 2 бізнес-плани А і Б, розподіл ймовірності очікуваних доходів яких задано в таблиці. Визначити, який проект вигідніший. Розрахувати середньоквадратичне відхилення та коефіцієнт варіації.

Можливе значення кон'юнктури ринку	Інноваційний проект А		Інноваційний проект Б	
	Розрахунковий дохід, тис. грн.	Ймовірність отримання розрахункового доходу	Розрахунковий дохід, тис. грн.	Ймовірність отримання розрахункового доходу
Високе	85	0,25	50	0,3
Середнє	50	0,38	45	0,45
Низьке	45	0,37	40	0,25
Середньозважена величина усіх можливих результатів				
Середньоквадратичне відхилення фактичних результатів від очікуваного рішення				
Коефіцієнт варіації (мінливості ознаки)				

Задача 15

Визначити коефіцієнт дефективності у вибірці з 30-ти одиниць продукції

Шифр дефекту	Вага дефекту	Кількість дефектів у вибірці з 40-ти одиниць продукції	Коефіцієнт вагомості і-го дефекту	Коефіцієнт дефектності
1	70	1		
2	60	2		
3	50	2		
4	40	3		
5	30	4		

Задача 16

Дати оцінку інвестиційного проекту використавши показники приведених витрат та вибрати ефективніший варіант інвестиційних проектів на будівництво теплиць.

Показники	Варіант інвестиційного проекту				
	I	II	III	IV	V
Інвестиції, тис грн.	280	275	270	265	260
Середні витрати на вирощування 1-ці продукції, грн.	20	21	22	23	24
Річний прогнозований обсяг виробництва продукції, ум. од.	2100	2050	2055	1985	1950
Приведені витрати					

Задача 17

Дати обґрунтування доцільності впровадження нового обладнання

Показник	Існуючий варіант	Покращений варіант
Продуктивність, шт.	2500	3000
Вартість установки, грн.	18500	25400
Витрати на 1-цю продукції, грн.	1,5	1,3
Річний економічний ефект від впровадження нового обладнання		
Строк окупності нового обладнання, років		

Задача 18

Можливе значення кон'юнктури ринку	Інноваційний проект А		Інноваційний проект Б	
	Розрахунковий дохід, тис. грн.	Ймовірність отримання розрахункового доходу	Розрахунковий дохід, тис. грн.	Ймовірність отримання розрахункового доходу
Високе	894	0,2	750	0,45
Середнє	745	0,5	725	0,29
Низьке	650	0,3	700	0,26
Середньозважена величина усіх можливих результатів				
Середньоквадратичне відхилення фактичних результатів від очікуваного рішення				
Коефіцієнт варіації (мінливості ознаки)				

Дати оцінку ризиків інноваційної діяльності. Інвестор розглядає 2 бізнес-плани А і Б, розподіл ймовірності очікуваних доходів яких задано в таблиці. Визначити, який проект вигідніший. Розрахувати середньоквадратичне відхилення та коефіцієнт варіації.

Задача 19

Для оцінювання комерційних перспектив інноваційного продукту проаналізувати беззбитковість його виробництва (визначити точку беззбитковості) та показник запасу міцності, який встановлює граничну величину можливого зниження обсягу продажу без ризику зазнати збитків.

Постійні витрати, тис. грн.	850
Ціна одиниці товару, грн.	3500
Середні змінні витрати, грн.	1500
Точка беззбитковості, шт.	
Обсяг реалізації нової продукції для забезпечення беззбитковості виробництва, грн.	
Обсяг реалізації нової продукції для забезпечення планової величини прибутків, грн.	2000000
Запас міцності, грн.	

Задача 20

Визначити коефіцієнт дефективності у вибірці з 30-ти одиниць продукції

Шифр дефекту	Вага дефекту	Кількість дефектів у вибірці з 40-ти одиниць продукції	Коефіцієнт вагомості і-го дефекту	Коефіцієнт дефектності
1	70	1		
2	60	2		

3	50	2	
4	40	3	
5	30	3	
6	20	4	

ТЕСТОВА ЧАСТИНА

Тестові завдання №1 альтернативного вибору відповідей до теми:
“Інновації, інноваційні процеси: становлення та сучасні тенденції розвитку. Сутнісна характеристика інноваційних процесів”

1. Продукт інтелектуальної діяльності людей, оформлений результатом фундаментальних, прикладних чи експериментальних досліджень у будь-якій сфері людської діяльності, спрямований на підвищення ефективності виконання робіт – це:

- а) інновація;
- б) новація;
- в) винахід;
- г) нововведення.

2. Кінцевий результат інноваційної діяльності, що отримав втілення у формі виведеного на ринок нового чи вдосконаленого продукту, нового чи вдосконаленого технологічного процесу, що використовується у практичній діяльності або нового підходу до соціальних послуг – це:

- а) новація;
- б) нововведення;
- в) інновація;
- г) правильні відповіді б) і в);
- г) усі відповіді правильні.

3. Фізичні чи юридичні особи, які здійснюють інноваційну діяльність і (або) залучають майнові та інтелектуальні цінності, вкладають власні чи позичені кошти в реалізацію інноваційних проектів – це:

- а) суб'єкти інноваційної діяльності;
- б) об'єкти інноваційної діяльності;
- в) інвестори;
- г) ініціатори нововведень.

4. Процес комерціалізації нововведень не включає:

- а) дослідження ринку;
- б) конструювання;
- в) ринкове планування;
- г) дослідно-конструкторські роботи;
- г) ринкове випробування.

5. Процес поширення нововведення для використання у нових місцях, сферах чи умовах – це:

- а) інваріантність нововведення;
- б) дифузія нововведення;

- в) система франчайзингу;
- г) трансфер інновацій.

6. Які з визначень можна віднести до поняття “нововведення”:

- а) це підсумковий результат створення та освоєння принципово нового або модернізованого засобу (нововведення);
- б) прибуткове використання інновацій у вигляді нових технологій, видів продуктів, організаційно-технічних і соціально-економічних рішень виробничого, фінансового, комерційного або іншого характеру;
- в) розвиток технології, техніки, управління на стадіях зародження, освоєння, дифузії на інших об’єктах;
- г) процес стратегічного маркетингу, НДДКР, організаційно-технічної підготовки виробництва, виробництва й оформлення нововведень, їх впровадження (або перетворення в інновацію) і поширення в інші сфери (дифузія);
- г) процес отримання та комерціалізації винаходу, нових технологій, видів продукції чи послуг, рішень виробничого, фінансового характеру та інших результатів інтелектуальної діяльності;
- д) система взаємодії інноваторів, інвесторів, товаровиробників конкурентоспроможної продукції та розвинутої інфраструктури;
- е) оформлений результат фундаментальних, прикладних досліджень або експериментальних робіт у будь-якій сфері діяльності, спрямованих на підвищення її ефективності.

7. Класифікація інновацій за змістом діяльності не включає:

- а) ринкові інновації;
- б) управлінські інновації;
- в) організаційні інновації;
- г) технологічні інновації;
- г) економічні інновації.

8. Життєвий цикл інновації – це:

- а) період від створення новинки до моменту її введення у експлуатацію;
- б) період від зародження ідеї, створення новинки та її практичного використання до моменту її зняття з виробництва;
- в) період від створення новинки до моменту її запуску у масове виробництво.

9. “Гребінчиків” вигляд класичної кривої життєвого циклу продукту свідчить про те, що:

- а) продукт через деякий проміжок часу перестає цікавити споживачів і швидше, ніж очікувалось, знімається з виробництва;
- б) наявні сезонні коливання попиту на продукт;
- в) створення продукту відбувається за певними стадіями, між якими існує великий інноваційний лаг;
- г) передавання продукту з попередньої стадії життєвого циклу на наступну здійснюється на комерційній основі.

10. Інновації, що забезпечують виживання підприємства, оскільки здійснюються у відповідь на дії конкурентів – це:

- а) псевдоінновації;
- б) поліпшувальні інновації;
- в) реактивні інновації;

г) організаційні інновації.

Відповіді на тести

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Тестові завдання №2 альтернативного вибору відповідей до теми:
“Інновації, інноваційні процеси: становлення та сучасні тенденції розвитку. Сутнісна характеристика інноваційних процесів”

1. Вперше ввів термін “інновація”:

- а) К. Маркс;
- б) Х. Кларк;
- в) Й. Шумпетер;
- г) М. Туган-Барановський;
- г) Ф. Хайєк.

2. Завершальною ланкою і формою матеріалізації фундаментальних досліджень, засобом безпосереднього впливу науки на сферу виробництва є:

- а) технологія;
- б) технологічна операція;
- в) дослідно-конструкторська розробка;
- г) нововведення;
- г) організація.

3. Інноваційні процеси, результатом яких є нові вироби, технології їх виготовлення, засоби виробництва, називаються:

- а) економічними;
- б) соціальними;
- в) організаційними;
- г) технічними;
- г) юридичними.

4. Нововведення, що зумовлюють переважно еволюційні перетворення у сфері діяльності конкретних підприємств, є:

- а) локальними;
- б) соціальними;
- в) глобальними;
- г) економічними;
- г) технічними.

5. Технічні нововведення зумовлюють насамперед відповідні:

- а) соціальні нововведення;
- б) організаційні нововведення;
- в) економічні нововведення;
- г) локальні нововведення;
- г) юридичні нововведення.

6. Які з визначень можна віднести до поняття “інновація”:

а) це підсумковий результат створення та освоєння принципово нового або модернізованого засобу (нововведення);

б) прибуткове використання інновацій у вигляді нових технологій, видів продуктів, організаційно-технічних і соціально-економічних рішень виробничого, фінансового, комерційного або іншого характеру;

в) розвиток технології, техніки, управління на стадіях зародження, освоєння, дифузії на інших об'єктах;

г) процес стратегічного маркетингу, НДДКР, організаційно-технічної підготовки виробництва, виробництва й оформлення нововведень, їх впровадження (або перетворення в інновацію) і поширення в інші сфери (дифузія);

г) процес отримання та комерціалізації винаходу, нових технологій, видів продукції чи послуг, рішень виробничого, фінансового характеру та інших результатів інтелектуальної діяльності;

д) система взаємодії інноваторів, інвесторів, товаровиробників конкурентоспроможної продукції та розвинутої інфраструктури.

7. Результатом інноваційних процесів є:

а) нововведення;

б) новинки;

в) інновація;

г) винахід.

8. Під час інноваційного процесу фундаментальні дослідження проводяться:

а) на фазі “наука”;

б) на фазі “дослідження”;

в) на фазі “розробка”;

г) на фазі “виробництво”;

г) на фазі “споживання”.

9. Розвиток науки визначається:

а) потребами технічного прогресу;

б) соціальними потребами;

в) економічними потребами;

г) фінансовими потребами;

г) духовними потребами.

10. Пропозиція з використання якоїсь вже обґрунтованої та впровадженої ідеї інновацій називається:

а) ініціацією інновацій;

б) дифузією інновацій;

в) нововведенням;

г) усі відповіді правильні.

Відповіді на тести

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Тестові завдання №3 альтернативного вибору відповідей до теми:
“Інновації, інноваційні процеси: становлення та сучасні тенденції розвитку. Сутнісна характеристика інноваційних процесів”

1. Інновації, що забезпечують виживання підприємств (як реакція на нововведення, здійснюване конкурентами), називаються:

а) стратегічними інноваціями;

- б) реактивними інноваціями;
- в) псевдоінноваціями;
- г) юридичними інноваціями;
- г) соціальними інноваціями.

2. *Інновації поділяються на реактивні та стратегічні за таким критерієм:*

- а) роль у процесі виробництва;
- б) характер задоволення попиту;
- в) час виникнення;
- г) масштаб поширення;
- г) за причинами виникнення;
- д) рівень корисності.

3. *Завершальною ланкою і формою матеріалізації фундаментальних досліджень, засобом безпосереднього впливу науки на сферу виробництва є:*

- а) технологія;
- б) технологічна операція;
- в) дослідно-конструкторська розробка;
- г) нововведення;
- г) організація.

4. *Класична класифікація інновацій запропонована:*

- а) К. Марксом;
- б) Х. Кларком;
- в) Й. Шумпетером;
- г) М. Туган-Барановським;
- г) Ф. Хайєком.

5. *Інноваційний процес – це:*

а) це підсумковий результат створення та освоєння принципово нового або модернізованого засобу (нововведення);

б) прибуткове використання інновацій у вигляді нових технологій, видів продуктів, організаційно-технічних і соціально-економічних рішень виробничого, фінансового, комерційного або іншого характеру;

в) розвиток технології, техніки, управління на стадіях зародження, освоєння, дифузії на інших об'єктах;

г) процес стратегічного маркетингу, НДДКР, організаційно-технічної підготовки виробництва, виробництва й оформлення нововведень, їх впровадження (або перетворення в інновацію) і поширення в інші сфери (дифузія);

г) процес отримання та комерціалізації винаходу, нових технологій, видів продукції чи послуг, рішень виробничого, фінансового характеру та інших результатів інтелектуальної діяльності;

д) система взаємодії інноваторів, інвесторів, товаровиробників конкурентоспроможної продукції та розвинутої інфраструктури.

6. *Результатом інноваційної діяльності є:*

- а) інтелектуальний продукт;
- б) новини;
- в) інновації;
- г) технології.

7. Інновації, що орієнтуються на виробництво і використання нових (поліпшених) продуктів у сфері виробництва або у сфері споживання – це:

- а) ринкові інновації;
- б) продуктові інновації;
- в) інновації процесу;
- г) технологічні інновації.

8. Життєвий цикл інновації – це:

а) період від зародження ідеї, створення і поширення нововведення до його використання;

б) процес фінансування розроблення та впровадження нового продукту чи послуги;

в) процес отримання та комерціалізації винаходу, нових технологій, видів продукції чи послуг, рішень виробничого, фінансового характеру та інших результатів інтелектуальної діяльності.

9. Суб'єктами інноваційної діяльності є (оберіть найбільш точні визначення):

а) фізичні або юридичні особи, які провадять інноваційну діяльність;

б) технологи, конструктори, маркетологи, економісти, фінансисти, які виконують специфічні функції з технологічного проектування та конструювання новацій, забезпечення фінансами науково-дослідних і проектно-пошукових робіт, калькулювання витрат ресурсів, цінового проектування, просування на ринок (у разі інновації-товару) тощо;

в) фізичні або юридичні особи, які вкладають власні чи позичені кошти в реалізацію інноваційних проектів;

г) інноватори, інвестори, які вкладають кошти в реалізацію інноваційних проектів;

г) фізичні або юридичні особи, які залучають майнові та інтелектуальні цінності

д) правильні відповіді а), в), г);

е) правильні відповіді б), г);

є) усі відповіді правильні.

10. Закон України “Про інноваційну діяльність прийнятий”:

а) ще не прийнятий;

б) 1999 році;

в) 2000 році;

г) Ваш варіант відповіді _____.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Тестові завдання №1 альтернативного вибору відповідей до теми:

“Особливості створення інновацій та формування попиту на них. Інноваційна політика фірми (аграрного підприємства)”

1 Сукупність підрозділів, що безпосередньо не беруть участі у створенні нової (профільної) продукції підприємства, але своєю діяльністю сприяють роботі основних цехів, називають:

а) виробничою інфраструктурою;

б) інфраструктурою;

в) соціальною інфраструктурою;

г) капітальним будівництвом;

г) виробничою структурою.

2. Ви менеджер, працюєте на ринку нових товарів і бажаєте розширити свій ринок. При вивченні ринку нових товарів ви використовуєте таке джерело:

- а) думку ваших клієнтів про товари на ринку;
- б) думку ваших друзів про новинки;
- в) перегляд бізнес-каталогів;
- г) власну книгу замовлень;
- г) думку вашого торгового представника.

3. Коли крива попиту на інвестиції знижується, усе з переліченого залишається постійним, за винятком:

- а) стану технології;
- б) процентної ставки;
- в) оплати праці;
- г) стану науки;
- г) очікувань щодо майбутнього попиту на продукцію.

4. Потенційний попит на продукцію формується:

- а) на стадії розроблення і підготовки нової продукції до виходу на ринок;
- б) на етапі виходу нової продукції на ринок;
- в) на етапі утвердження нової продукції на ринку;
- г) на стадії зрілості інноваційної продукції.

5. До внутрішніх чинників, що впливають на розмір та характер попиту, відносять:

- а) прибутки споживачів;
- б) технічний рівень підприємства;
- в) рекламу;
- г) правове забезпечення;
- г) ціну на продукцію,

6. До зовнішніх чинників, що впливають на розмір та характер попиту, відносять:

- а) прибутки споживачів;
- б) технічний рівень підприємства;
- в) рекламу;
- г) правове забезпечення;
- г) ціну на продукцію.

7. Стимулюють попит на нову продукцію такі чинники:

- а) підвищення фондів віддачі;
- б) підвищення матеріаломісткості;
- в) випередження конкурентів за часом випуску продукції;
- г) випередження конкурентами за якістю продукції.

8. Законом попиту називають:

- а) залежність між витратами та попитом на продукцію;
- б) залежність між обсягом реалізації та ціною на продукцію;
- в) залежність між ціною та попитом на продукцію.

9. Попит – це:

- а) обсяг продукції, що задовольняє потреби споживача;
- б) обсяг продукції, котрий споживач хоче й у змозі придбати;
- в) обсяг продукції, котрий підприємство в змозі виробляти.

10. Повноцінний попит характеризує:

- а) неможливість задоволення споживачів за рахунок наявних на ринку товарів і послуг;

- б) виникнення коливань попиту протягом значних проміжків часу;
- в) адекватність нововведень бажанням споживачів, перехід нововведення в стадію зрілості, надмірний попит;
- г) попит на товари, шкідливі для здоров'я.

Відповіді на тести

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Тестові завдання №2 альтернативного вибору відповідей до теми: “Особливості створення інновацій та формування попиту на них. Інноваційна політика фірми (аграрного підприємства)”

1. Характеристики підприємства, його продукції чи послуг, які дають йому певні переваги над прямими конкурентами – це:

- а) конкурентна сила підприємства;
- б) конкурентні переваги підприємства;
- в) конкурентні важелі підприємства;
- г) конкурентні позиції підприємства.

2. Обсяг продукції, який споживач хоче та спроможний придбати за деякою із можливих цін протягом певного часу на конкретному ринку – це:

- а) попит на продукцію;
- б) точка ринкової рівноваги;
- в) критичний обсяг продукції;
- г) усі відповіді правильні.

3. Планування створення нового товару передбачає здійснення інноваційної діяльності за такими етапами:

а) генерування ідей, розроблення концепції товару, розроблення та створення дослідного зразка, пробне виробництво;

б) пошук ідей і їх оцінювання, розроблення конструкції товару, виготовлення дослідного зразка, промислове виробництво товару;

в) генерування ідей, оцінювання та відбір перспективних ідей, розроблення концепції товару, розроблення та створення дослідного зразка, пробний маркетинг.

4. До методів генерування ідей не належить:

- а) метод інверсії;
- б) метод морфологічного аналізу;
- в) метод аналогій;
- г) метод елімінування;
- г) метод синектики.

5. Метод комплексного техніко-економічного дослідження об'єкта з метою розвитку його корисних функцій при оптимальному співвідношенні між їх значущістю для споживача і витратами на їх здійснення – це:

- а) метод функціонально-вартісного аналізу;
- б) метод контрольних запитань;
- в) метод інверсії;
- г) метод елімінування;

г) метод синектики.

6. Попит, що відображає неможливість задоволення потреб споживачів за рахунок наявних на ринку товарів і послуг – це:

- а) негативний попит;
- б) прихований попит;
- в) потенційний попит;
- г) нерегулярний попит.

7. Потенційний попит на продукцію формується на стадії:

- а) утвердження нової продукції на ринку;
- б) зрілості продукції;
- в) виходу нової продукції на ринок;
- г) задуму і розроблення нової продукції.

8. До внутрішніх чинників, що впливають на розмір та характер попиту, не належить:

- а) кількість майбутніх споживачів продукції;
- б) ціна продукції;
- в) швидкість впровадження нової продукції;
- г) наявність гарантійного обслуговування;
- г) якість продукції;
- д) реклама продукції.

9. До зовнішніх чинників, що впливають на розмір та характер попиту, не належить:

- а) реклама продукції;
- б) загальний стан економіки;
- в) правова база інноваційної діяльності;
- г) розвиток науково-технічного прогресу;
- г) доходи споживачів.

10. Закон попиту характеризує:

- а) залежність між витратами на виготовлення продукції і попитом на неї;
- б) залежність між обсягом реалізації та ціною на продукцію;
- в) залежність між ціною та попитом на продукцію;
- г) залежність між витратами на виготовлення продукції і ціною на неї.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Тестові завдання №3 альтернативного вибору відповідей до теми:

“Особливості створення інновацій та формування попиту на них. Інноваційна політика фірми (аграрного підприємства)”

1. Нерегулярний попит характеризує:

- а) неможливість задоволення споживачів за рахунок наявних на ринку товарів і послуг;
- б) виникнення коливань попиту протягом значних проміжків часу;
- в) адекватність нововведень бажанням споживачів, перехід нововведення в стадію зрілості, надмірний попит;
- г) попит на товари, шкідливі для здоров'я.

2. Повноцінний попит характеризує:

- а) неможливість задоволення споживачів за рахунок наявних на ринку товарів і послуг;

- б) виникнення коливань попиту протягом значних проміжків часу;
- в) адекватність нововведень бажанням споживачів, перехід нововведення в стадію зрілості, надмірний попит;
- г) попит на товари, шкідливі для здоров'я.

3. *Нераціональний попит характеризує:*

- а) неможливість задоволення споживачів за рахунок наявних на ринку товарів і послуг;
- б) виникнення коливань попиту протягом значних проміжків часу;
- в) адекватність нововведень бажанням споживачів, перехід нововведення в стадію зрілості, надмірний попит;
- г) попит на товари, шкідливі для здоров'я.

4. *Абсолютний рівень якості продукції:*

- а) це рівень якості, при якому загальний розмір суспільних витрат на виробництво і використання продукції є мінімальним;
- б) визначається шляхом обчислення обраних показників якості без порівняння їх з відповідними показниками аналогічних вітчизняних і закордонних зразків виробів;
- в) це оцінка якості, що враховує пріоритетні напрями і темпи розвитку науки і техніки;
- г) відбиває ступінь відповідності певного виробу сучасним вітчизняним і закордонним вимогам;
- г) задовольняє всі вимоги споживача.

5. *Рівень якості, при якому загальний розмір суспільних витрат на виробництво і використання продукції за певних умов її споживання є мінімальним, називається:*

- а) абсолютним рівнем якості;
- б) відносним рівнем якості;
- в) перспективним рівнем якості;
- г) оптимальним рівнем якості;
- г) нормативним рівнем якості.

6. *Показники якості виробництва продукції характеризують:*

- а) рівень дефектності продукції;
- б) відповідність готового виробу вимогам нормативно-технічної документації;
- в) технічний рівень продукції;
- г) естетичні властивості виробу;
- г) експлуатаційні властивості продукту.

Відповіді на тести

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Тестові завдання №1 альтернативного вибору відповідей до теми:

“Оновлення техніко-технологічної бази підприємства. Система управління інноваційними процесами”

1. *Технологія, за якої протягом життєвого циклу попиту на продукт для його виготовлення використовуються нові базові технології – це:*

- а) плідотворна технологія;
- б) мінлива технологія;
- в) стабільна технологія;
- г) квазістабільна технологія.

2. *“Технологічний розрив” характеризує:*

- а) розбіжності у потенціалах нової та старої технологій;
- б) розбіжності у ефективності нової та старої технологій;
- в) обсяг коштів, необхідних для вкладання у нову технологію з метою досягнення нею результативності, яку має на сьогодні стара технологія;
- г) усі відповіді правильні;
- г) правильні відповіді а) і б).

3. *До форм розвитку техніко-технологічної бази підприємства не належать:*

- а) модернізація устаткування;
- б) технічне доозброєння підприємства;
- в) нове будівництво;
- г) реконструкція.

4. *Вкажіть, яким із перелічених нижче показників не оцінюється рівень прогресивності технології:*

- а) структурою технологічних процесів за трудомісткістю;
- б) часткою нових технологій за обсягом або трудомісткістю продукції;
- в) середнім віком застосовуваних технологічних процесів;
- г) коефіцієнтом використання сировини і матеріалів;
- г) питомою металомісткістю устаткування;
- д) оцінюється всіма показниками.

5. *Витрати на капремонт будуть економічно виправданими, коли коефіцієнт ефективності витрат на його проведення є величиною:*

- а) додатною;
- б) від’ємною;
- в) рівною нулю.

6. *Комплекс робіт з технічної підготовки не включає:*

- а) відпрацьовування конструкції виробу на технологічність;
- б) розроблення технологічних процесів;
- в) конструювання і виготовлення спеціального технологічного устаткування й оснащення;
- г) відпрацьовування і впровадження технологічних процесів;
- г) запуск продукції у виробництво.

7. *Економічно ефективніший варіант технології виготовлення виробів визначається:*

- а) порівнянням технологічної собівартості;
- б) порівнянням величини умовно-постійних витрат на виготовлення продукції;
- в) порівнянням величини витрат на заробітну плату з розрахунку на одиницю продукції;
- г) усі відповіді правильні.

8. *Технологічний контроль креслень з метою забезпечення відповідності даної конструкції вимогам економічності її виготовлення – це процес:*

- а) оцінювання ефективності виготовлення продукції;
- б) розроблення технології виготовлення виробів;
- в) відпрацьовування конструкції виробу на технологічність;
- г) усі відповіді правильні.

9. *Для економічного обґрунтування черговості заміни обладнання використовують:*

- а) коефіцієнт оновлення обладнання;
- б) коефіцієнт ефективності витрат на проведення капітального ремонту обладнання;
- в) коефіцієнт ефективності використання робочого часу обладнання;

г) термін експлуатації обладнання.

10. Сигналом до здійснення технологічних змін є:

- а) зменшення обсягу продажу продукції підприємства;
- б) погіршення фінансових показників підприємства;
- в) погіршення показників ефективності виробництва;
- г) усі відповіді правильні;
- г) правильні відповіді б) і в).

Відповіді на тести

1									
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Тестові завдання №2 альтернативного вибору відповідей до теми:

“Оновлення техніко-технологічної бази підприємства. Система управління інноваційними процесами”

1. Стратегічне управління інноваційною діяльністю включає:

- а) розроблення планів і програм інноваційної діяльності;
- б) обґрунтування проектів створення нових продуктів;
- в) розроблення ефективних організаційних форм управління реалізацією інноваційних проектів;
- г) управління ресурсним забезпеченням інноваційних програм та проектів;
- г) усі відповіді правильні;
- д) правильні відповіді а), б) і г).

2. Оперативне управління інноваційною діяльністю не включає:

- а) складання календарних планів-графіків виконання робіт;
- б) контролювання реалізації завдань інноваційної діяльності;
- в) розроблення коригуючих заходів у процесі реалізації інноваційних завдань;
- г) стимулювання інноваційної діяльності;
- г) забезпечення виконання інноваційних завдань необхідними матеріальними та інформаційними ресурсами;
- д) оцінювання альтернативних інноваційних проектів та прийняття рішення щодо вибору кращого із них для реалізації цілей та завдань фірми.

3. Стратегічне планування інноваційної діяльності підприємства включає етапи:

- а) аналіз зовнішнього середовища і прогнозування його розвитку;
- б) оцінювання інноваційного потенціалу підприємства;
- в) визначення інноваційних можливостей підприємства;
- г) формування стратегічних інноваційних цілей;
- г) розроблення інноваційних проектів;
- д) реалізація інноваційних проектів;
- е) усі відповіді правильні.

4. Стратегія, що пов'язана з прагненням фірми досягти лідерства на ринку шляхом створення та впровадження нових продуктів – це стратегія:

- а) традиційна;
- б) ризикова;
- в) наступальна;
- г) стратегія “за нагодою”.

5. Стратегія, спрямована на те, щоб утримати конкурентні позиції фірми на вже існуючих ринках – це стратегія:

- а) традиційна;
- б) захисна;
- в) імітаційна;
- г) стратегія “ринкової ніші”.

6. Стратегія, заснована на придбанні ліцензій чи інших об’єктів інтелектуальної власності у фірм, що їх створили – це стратегія:

- а) традиційна;
- б) захисна;
- в) імітаційна;
- г) стратегія “ринкової ніші;
- г) наступальна;|
- д) стратегія “за нагодою”.

7. Зовнішнє середовище – це:

- а) сукупність господарських суб’єктів, економічних, суспільних і природних умов, національних та міждержавних інституційних структур та інших зовнішніх відносно підприємства умов і чинників, що діють у глобальному оточенні;
- б) сукупність господарських суб’єктів, національних та міждержавних інституційних структур, що діють у зовнішньому щодо підприємства оточенні;
- в) сукупність економічних, суспільних і природних умов, зовнішніх відносно підприємства, які тим чи іншим чином впливають на його діяльність.

8. Підпільне, контрабандне винахідництво, потаємна робота над позаплановими проектами – це:

- а) бутлегерство;
- б) внутрішнє підприємництво;
- в) венчурне підприємництво.

9. Продуктово-тематичне планування інновацій включає:

- а) формування продуктово-тематичного портфеля інноваційної діяльності;
- б) підготовку програм і заходів оновлення продукції;
- в) розрахунок потреби у ресурсах для реалізації інноваційного проекту;
- г) удосконалення технології і організації виробництва;
- г) визначення обсягів робіт, що мають бути виконані за кожним інноваційним проектом;
- д) усі відповіді правильні;
- е) правильні відповіді а), б) і г).

10. Методи, що передбачають складання планів-графіків реалізації інноваційного проекту за окремими стадіями (роботами, етапами), контроль за їх дотриманням і ліквідацію відхилень від планів-графіків з метою оптимізації термінів реалізації проекту – це:

- а) мережеві методи управління;
- б) методи управління за цілями;
- в) методи термінової оптимізації;
- г) графічні методи.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Тестові завдання №3 альтернативного вибору відповідей до теми:
“Оновлення техніко-технологічної бази підприємства. Система управління інноваційними процесами”

1. Процес ефективного формального і неформального впливу на людей у зв'язку з реалізацією місії підприємства (фірми) називається:

- а) лідерство;
- б) регулювання;
- в) комунікація;
- г) мотивація;
- д) організація.

2. При розробленні інноваційної стратегії підприємства враховуються:

- а) ринкова позиція підприємства;
- б) науково-технічна політика підприємства;
- в) життєвий цикл продукту;
- г) усі відповіді правильні.

3. Розроблення інноваційної стратегії підприємства починається з:

- а) формулювання загальної мети підприємства;
- б) розроблення плану інноваційної діяльності підприємства;
- в) вибору джерел фінансування інноваційного проекту;
- г) оцінювання ринку збуту.

4. Які з перелічених чинників не перешкоджають проведенню інноваційної діяльності у великих організаціях:

- а) узгодженість роботи всіх підрозділів;
- б) складність структури ієрархії;
- в) стимулювання інноваційних заходів;
- г) опір змінам.

5. Розроблення інноваційної стратегії підприємства ґрунтується на:

- а) аналізі зовнішнього та внутрішнього середовища;
- б) фінансовій стійкості підприємства;
- в) аналізі конкурентної позиції підприємства;
- г) аналізі фінансового стану конкурентів.

6. Які чинники впливають на формування стратегічних цілей діяльності підприємства:

- а) зміни на ринку;
- б) зміни зовнішнього середовища через державне регулювання;
- в) внутрішні зміни на підприємстві;
- г) зміни економічних, політичних і соціальних умов.

7. Система стратегічних цілей розвитку підприємства визначається:

- а) кон'юнктурою ринку;
- б) місією підприємства;
- в) поведінкою підприємств-конкурентів;
- г) умовами державного регулювання.

8. Яка організаційна структура управління сприяє інноваційній діяльності на підприємстві:

- а) лінійно-функціональна;
- б) матрична;
- в) дивізійна;

г) лінійна.

9. *Постійний систематичний пошук можливостей для створення нових товарів називається:*

- а) генеруванням ідей;
- б) проектуванням нового товару;
- в) економічним обґрунтуванням створення нового товару.

10. *Генерування ідей при плануванні інноваційної діяльності – це:*

- а) систематичний пошук можливостей для створення нової продукції;
- б) пошук можливостей удосконалення технологічного процесу для підвищення конкурентного рівня підприємства;
- в) систематичний пошук можливостей для підвищення ефективності використання матеріальних ресурсів підприємства.

Тестові завдання №1 альтернативного вибору відповідей до теми:

“Сучасні організаційні форми реалізації інновацій. ”

1. *Сфера інноваційної діяльності включає:*

- а) ринок інновацій;
- б) ринок новацій;
- в) ринок інвестицій;
- г) інноваційну інфраструктуру;
- г) усі відповіді правильні;
- д) неправильна відповідь а).

2. *Вкажіть правильну відповідь: “Інноваційне підприємство – це підприємство або об’єднання підприємств, що розробляє, виготовляє і реалізує інноваційні продукти або продукцію (послуги), обсяг яких у грошовому вимірі, перевищує _____ його загального обсягу”:*

- а) 60%;
- б) 75%;
- в) 80%;
- г) 70%; г) 50%.

3. *До інноваційної інфраструктури не включають організації, що надають послуги:*

- а) консалтингові;
- б) аудиторські;
- в) маркетингові;
- г) інформаційно-комунікативні;
- г) освітні;
- д) включають усі перераховані.

4. *Фірми, що спеціалізуються на створенні нових чи радикально змінених старих сегментів ринку – це:*

- а) експлеренти;
- б) комутанти;
- в) патієнти;
- г) віоленти.

5. *Фірми, що створюють інновації для потреб вузького сегмента ринку – це:*

- а) експлеренти;

- б) комутанти;
- в) пацієнти;
- г) віоленти.

6. Дрібні фірми, що використовують інновації на стадії їх старіння – це:

- а) експлеренти;
- б) комутанти;
- в) пацієнти;
- г) віоленти.

7. Фірми, що орієнтуються на інновації, які здешевлюють виготовлення продукції, водночас забезпечуючи їй рівень якості, прийнятний для основної маси споживачів – це:

- а) експлеренти;
- б) комутанти;
- в) пацієнти;
- г) віоленти.

8. Малі підприємства у технологічно прогресивних галузях економіки, що спеціалізуються у сферах наукових досліджень, розробок, створення і впровадження інновацій, організація яких пов'язана з підвищеним ризиком – це:

- а) венчурні фірми;
- б) комп'ютерні фірми;
- в) проектно-цільові фірми;
- г) мережеві фірми.

9. Організаційна структура, метою якої є створення сприятливих умов для стартового розвитку малих підприємств через надання їм певного комплексу послуг і ресурсів – це:

- а) технопарк;
- б) бізнес-центр;
- в) бізнес-інкубатор;
- г) технополіс.

10. Міжфірмова науково-технічна кооперація у інноваційних процесах не здійснюється шляхом створення:

- а) галузевих інститутів;
- б) консорціумів;
- в) стратегічних альянсів;
- г) спільних підприємств;
- г) синдикатів.

11. Назвіть, які з перелічених послуг не надають “бізнес-інкубатори”:

- а) оренда приміщень;
- б) маркетингові послуги;
- в) інформаційні послуги;
- г) виробничі послуги.

12. Угода між корпораціями в межах стратегічного альянсу про довгостроковий та двосторонній обмін взаємодоповнюючими технологіями, інформацією і “ноу-хау” називається:

- а) спільна науково-технічна і виробнича діяльність;
- б) консорціум;
- в) спільне підприємство.

Тестовий контроль для практичних занять

1) Вплив глобалізації на економіку відбувається під дією швидко – зростаючого міжнародного руху:

- 1) Капіталу, робочої сили, технологій;
- 2) Інформації, товарів і послуг;
- 3) Високих ставок, кредитів банків;
- 4) Морально застарілих основних засобів та ресурсномісткої продукції.

2) Поняття інновацій запропоноване:

- 1) Т.Кампом;
- 2) К.Джонсоном;
- 3) Й.Шумпетером;
- 4) А.Смітом;
- 5) П.Хейне;

3) Для обґрунтування своєї теорії М.Д.Кондратєв здійснив аналіз статистичних даних таких країн:

- 1) Великобританії, Японії, США;
- 2) Великобританії, Франції, Канади;
- 3) Великобританії, Франції, США, Німеччини;
- 4) Японії, США, Канади.

4) Результатом інноваційної діяльності є:

- 1) Інтелектуальний продукт;
- 2) Новини;
- 3) Інновації;
- 4) Технології.

5) Комерційне впровадження нової продукції чи нових засобів виробництва називається:

- 1) Інновація;
- 2) Дослідження;
- 3) Розробки;
- 4) Винаходи.

5) Види інновацій за мірою новизни:

- а) Продуктивні;
- б) Технологічні;
- в) Покращуючи;
- г) Псевдоінновації.

6) Види інновацій за характером застосування:

- а) Базові;
- б) Ринкові;
- в) Соціальні;
- г) Покращуючи.

7) Типи інновацій за глибиною внесених змін:

- а) Радикальні;
- б) Покращуючи;
- в) Локальні;
- г) Сировинні.

8) Типи інновацій за рівнем охоплення очікуваної частки ринку:

- а) Забезпечуючи;
- б) Локальні;
- в) Системні;
- г) Комбінаторні.

9) Вихід з одержаним нововведенням на ринок відносять до структурного етапу інноваційного процесу:

- а) Фундаментальні дослідження;
- б) Процес комерціалізації;
- в) Експериментальні розробки;
- г) Прикладні дослідження.

10) Ключовим фактором конкурентоспроможності підприємства є:

- а) Ресурси;
- б) Економія за рахунок виробництва;
- в) Інновація;
- г) Результати маркетингових досліджень.

11) Основними складовими елементами інноваційної політики підприємства є:

- а) Цілі;
- б) Стратегії;
- в) Інноваційна діяльність з реалізації інноваційної стратегії;
- г) а,б,в.

12) Назвіть яка інноваційна стратегія визначається тим, що набуття нових технологій відбувається через закупівлю ліцензій:

- а) Опортуністична;
- б) Традиційна;

- в) Імітаційна;
- г) Оборонна.

13) Назвіть, яка інноваційна стратегія пов'язана з прагненням фірми досягнути ринкового лідерства шляхом створення та впровадження нових продуктів:

- а) Традиційна;
- б) Захисна;
- в) Наступальна;
- г) Залежна.

14) Яка інноваційна стратегія передбачає прагнення лише до підвищення якості виготовлюваних виробів:

- а) Традиційна;
- б) Захисна;
- в) Залежна)Наступальна;

15) У результаті порівняльного аналізу нову продукцію можна поділити на

- а) Така що вироблялась раніше, але істотно змінена;
- б) Така що має тільки нове оформлення;
- в) Така що раніше не існувала;
- г) Така що користується попитом.

16) Непридатність сировини, матеріалів чи комплектуючих для виробництва нових продуктів є основною проблемою суб'єктів інноваційного процесу:

- а) Розробники інновацій;
- б) Інвестори;
- в) Постачальники;
- г) Споживачі;
- д) Працівники збуту.

17) Економічність нових товарів (послуг) є одним з основних прикладів:

- а) Емоційних мотивів;
- б) Раціональних мотивів;
- в) Моральних мотивів.

18) За здатністю адаптації до нових товарів схильні купувати не чекаючи їх визнання з боку інших:

- а) Новатори;
- б) Помірковані;
- в) Суперноватори;
- г) Консерватори.

19)Надання споживачам певного мінімального набору послуг під час продажі відносять до зовнішніх факторів мотивації:

- а) Референтні групи;
- б) Передпродажний сервіс;
- в) Післяпродажний сервіс;
- г) Оформлення товару.

20) Основу техніко – технологічної бази підприємства становлять:

- а) Машини, устаткування, прилади;
- б) Сировина, енергія, допоміжні матеріали;
- в) Запаси виготовленої продукції;
- г) Паливно-мастильні матеріали.

21)До нематеріальних активів техніко – технологічної бази підприємства відносять:

- а) Будівлі, споруди;
- б) Машини, механізми, устаткування;
- в) Патенти, товарні й торгівельні знаки, бази даних;
- г) Сировина, енергія, допоміжні матеріали.

22) Відношення вартості нових основних фондів до вартості основних фондів на початок періоду являє собою:

- а) Коефіцієнт вибуття;
- б) Коефіцієнт введення;
- в) Коефіцієнт оновлення;
- г) Коефіцієнт ліквідації.

23) Співвідношення середньорічної вартості основних виробничих фондів і середньоспискової чисельності працюючого виробничого персоналу це показник техніко – технологічної бази підприємства:

- а) ндовіддача;
- б) Фондомісткість;
- в) Електроозброєність;
- г) Фондоозброєність.

24)Аналіз зовнішнього середовища (виявлення загроз і можливостей) підприємства належать до функції оновлення техніко – технологічної бази підприємства:

- а) Управління на стадії досліджень і проектування;
- б) Загальне керівництво;

- в) Управління якістю продукції на стадії обігу;
- г) Управління на стадії виготовлення.

25) Система управління інноваційним процесом починається із:

- а) Відбір ідей інновацій;
- б) Генерація ідей інновацій;
- в) Аналіз відповідності внутрішніх можливостей розвитку зовнішнім;
- г) Розробка маркетингової стратегії просування інновації на ринок.

26) Визначення джерел ідей інновацій в системі управління інноваційним процесом проводять на етапі:

- д) Відбір ідей інновацій;
- е) Розробка задуму та його перевірка;
- ж) Генерація ідей інновацій;
- з) Випробування інновації в ринкових умовах.

27) До головних особливостей інноваційної стратегії розвитку підприємства відносять:

- и) Специфіку методів ринкових досліджень, що передують розробці нововведень;
- к) Оцінка здатності підприємства сприймати інновації;
- л) Детальний аналіз чинників ризику й оцінка ступеня їхнього впливу;
- м) Класифікація інновацій за певними ознаками.

28) Порівняння ринкових можливостей і загроз з сильними та слабкими сторонами підприємства та виділення виду діяльності та товарів для впровадження належать до методу управління вибором інноваційних стратегій:

- н) GAP – аналіз;
- о) SWOT - аналіз;
- п) Стратегічна модель Портера;
- р) STP – аналіз.

29) Виділення прогалів ринку, які можна заповнити новою продукцією належить до методу управління вибору інноваційних стратегій:

- с) STP – аналіз;
- т) Матриця Бостонської консультативної групи;
- у) GAP – аналіз;
- ф) SWOT – аналіз.

30)Добровільне об'єднання незалежних промислових підприємств, наукових, проектних, конструкторських і інших організацій з метою підвищення ефективності на основі колективного підприємництва носить назву організаційна структура для реалізації інновацій:

- а) Холдинг;
- б) Консорціум;
- в) Корпорація;
- г) Технопарк.

31)Товариства з дочірніми фірмами і філіями в різних країнах носять назву:

- а) Стратегічний альянс;
- б) Транснаціональна корпорація;
- в) Консорціум;
- г) Технопарк.

32) У світі існує технопарків понад:

- а) 500;
- б) 1000;
- в) 100;
- г) 50.

33) Формування ініціативної групи організацій співробітників під час створення технопарку проводяться на етапі:

- а) Попередній;
- б) Організаційний;
- в) Становлення.

34)Оцінка ефективності діяльності кадрового потенціалу та матеріально-технічної бази технопарку відносять до групи показників:

- а) Група А;
- б) Група Б;
- в) Група В;
- г) Група Г;
- д) Група Д.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ЗАЛІК З КУРСУ
«Е к о н о м і к а й о р г а н і з а ц і я і н н о в а ц і й н о ї
д і я л ь н о с т і»

1. Сутнісна характеристика інновацій та інноваційних процесів.
2. Цілі і напрямки інноваційної діяльності підприємства.
3. Вплив інноваційних процесів на розвиток виробництва.
4. Сутність, об'єкти і суб'єкти інноваційної діяльності.
5. Етапи, стадії і моделі інноваційного процесу.
6. Класифікації інновацій.
7. Життєвий цикл інновацій.
8. Особливості створення інновацій і формування попиту на них.
9. Умови виникнення попиту на інновації.
10. Планування і організація створення нового товару.
11. Види попиту на інновацію і чинники, що впливають на нього.
12. Інноваційна політика підприємства.
13. Сутність і завдання інноваційної політики підприємства.
14. Принципи формування інноваційної політики підприємства.
15. Складові інноваційної політики підприємства.
16. Інноваційна політика підприємства і методичні принципи її формування.
17. Загальна характеристика і місце інноваційної політики в загальній стратегії підприємства.
18. Складові елементи і чинники впливу на формування інноваційної політики.
19. Інноваційний потенціал підприємства як основа і результат його інноваційної політики.
20. Оновлення техніко-технологічної бази підприємства.
21. Оновлення продукції і оцінювання ринкових і виробничих можливостей створення нової продукції. Функціонально-економічне обґрунтування оновлення асортименту продукції.
22. Техніка і технологія як складові техніко-технологічної бази підприємства.
23. Технічний розвиток і показники технічного рівня підприємства.
24. Відтворення і вдосконалення техніко-технологічної бази підприємства.
25. Система управління інноваційними процесами.
26. Інноваційна діяльність як об'єкт управління.
27. Стратегічне планування інноваційної діяльності.
28. Оперативне управління інноваційною діяльністю.
29. Організаційні структури управління інноваційною діяльністю.
30. Інноваційна стратегія фірми і менеджмент інновацій, їх суть і взаємозв'язок з загальною стратегією розвитку.

31. Регулювання та стимулювання інноваційної діяльності на рівні підприємства. Форми і методи її організації.
32. Сучасні організаційні форми реалізації інновацій.
33. Інноваційні підприємства та інфраструктура інноваційної діяльності.
34. Ринкові суб'єкти інноваційної діяльності .
35. Організаційні структури підтримання інноваційного підприємництва .
36. Організаційні форми інтеграції науки і виробництва.
37. Міжфірмова науково-технічна кооперація в інноваційних процесах.
38. Фінансування інноваційних процесів.
39. Завдання системи фінансування інноваційної діяльності.
40. Види і джерела фінансування інноваційної діяльності.
41. Обґрунтування джерел фінансування інноваційної діяльності.
42. Фінансування інноваційної діяльності венчурним капіталом .
43. Форми та особливості лізингового фінансування інноваційної діяльності.
44. Моніторинг інновацій.
45. Моніторинг інновацій як основа цілеспрямованого новаторства.
46. Моніторинг інновацій і формування інноваційної політики .
47. Комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності фірми.
48. Принципи оцінювання і показники ефективності інноваційної діяльності .
49. Основні показники економічної ефективності інноваційних проектів.
50. Інноваційний проект як об'єкт інвестування.
51. Оцінювання економічної ефективності інновацій, спрямованих на зниження рівня виробничих витрат.
52. Оцінювання ефективності придбання і продажу ліцензій.
53. Оцінювання соціальної ефективності інноваційної діяльності.
54. Особливості ціноутворення на наукомістку і науково-технічну продукцію.
55. Шляхи підвищення ефективності інноваційної діяльності.
56. Державне регулювання інноваційної діяльності.
57. Сутність і завдання державної інноваційної політики.
58. Методи й інструменти державного регулювання інноваційної діяльності .
59. Макроекономічне регулювання інноваційної діяльності і державна інноваційна політика.
60. Вітчизняний досвід підтримки інноваційної діяльності .
61. Зарубіжний досвід підтримки інноваційного розвитку.
62. Правові аспекти охорони інтелектуальної власності .
63. Передавання права на об'єкти промислової власності.
64. Моніторинг інновацій в органах державного управління.

КОНТРОЛЬ ЗАСВОЄННЯ КУРСУ.

Формами контролю засвоєння основного матеріалу курсу визначаються:

1. Опитування студентів під час проведення практичних занять.
2. Контрольні письмові роботи (тести) в аудиторії на практичних заняттях (0.5 год. на тест) як результат засвоєння матеріалу трьох попередніх тем.
3. Індивідуальні завдання (реферати та підсумкові роботи) для самостійного опрацювання додаткового матеріалу по тематиці курсу.
4. Екзаменаційне завдання як результат вивчення всього курсу.

**Критерії оцінки рівня знань студентів за результатами контролю виконання теоретичних та практичних завдань з предмету
“Економіка і організація інноваційної діяльності”**

Оцінка 5(90-100 балів).

Студент повністю висвітлює зміст матеріалу по поставленому питанню або проблемі:

- ✓ чітко уявляє зміст матеріалу, вільно володіє спеціальними термінами;
- ✓ економічно грамотно ілюструє відповідь схемами, графіками, таблицями;
- ✓ послідовно викладає матеріал, застосовує довідники, нормативні документи, законодавчі акти;
- ✓ впевнено і правильно використовує одержані знання з даного предмета і сумісних предметів для вирішення практичних завдань;
- ✓ вільно володіє українською мовою, не робить граматичних помилок;
- ✓ грамотно використовує ПЕОМ для в розв'язування завдань.

Оцінка 4 (74-89 балів).

Студент розкриває основний зміст матеріалу:

- ✓ точно використовує спеціальні терміни, не допускає грубих помилок, роботу виконує чисто, акуратно;
- ✓ вільно користується схемами, графіками, таблицями;
- ✓ у відповідях можливі 1-2 неточності в термінології, другорядних висновках, помилки в арифметичних підрахунках, які не змінюють суті одержаних результатів.

Оцінка 3 (60-73 бали).

Студент розкриває зміст питання частково, не завжди послідовно:

- ✓ не пов'язує свою відповідь з раніше одержаними знаннями з предмета і суміжних дисциплін;
- ✓ для вирішення практичних завдань застосовує одержані знання з деякими труднощами;
- ✓ допускає помилки в спеціальній термінології, слабо володіє технікою обчислень, методикою проведення економічного аналізу;
- ✓ відповіді не повні, але суть питання в цілому висвітлена.

Оцінка 2 (до 60 балів).

Студент не висвітлює основного змісту питання:

- ✓ допускає помилки в обчисленнях і кінцевих висновках;
- ✓ слабо володіє спеціальною термінологією, не орієнтується в методиці проведення економічного аналізу, конкретних економічних розрахунків;
- ✓ текстовий матеріал має значну кількість помилок, є велике число виправлень, слабо володіє мовою викладу матеріалу.

ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольна робота виконується на папері формату А4 українською мовою одним із наведених способів: а) машинописним; б) із застосуванням ПК; в) рукописним.

Титульна сторінка повинна бути оформлена відповідно до рекомендованого зразка.

Після титульної сторінки подається зміст запитань. На використані в роботі цитати та цифровий матеріал слід робити посилання на першоджерела. В посиланні вказується прізвище та ініціали автора, повна

назва його роботи, місце та рік видання, номер сторінки, з якої запозичена цитата або цифровий матеріал.

Всі наведені в роботі таблиці, діаграми, схеми нумеруються за порядком, вони повинні мати посилання на першоджерела, покладені в основу їх складання.

У списку літературних джерел вказується прізвище та ініціали авторів, повна назва робіт, місце та рік видання, кількість сторінок. Якщо в роботі використані журнальні статті, додатково вказується назва та номер журналу. Нумерація літературних джерел, викладених у списку, повинна збігатися з порядковою нумерацією посилань на них у тексті роботи.

Робота повинна бути написана грамотно, належно оформлена, забезпечена зразкова якість ілюстрацій.

У кінці роботи ставиться підпис автора та дата написання роботи. Загальний обсяг контрольної роботи становить 15-20 сторінок.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

Нормативна література

1. ЗУ “Про інноваційну діяльність” від 04.07.2002р.
2. ЗУ “Про особливості в оподаткуванні інноваційної діяльності”. від 26.12.2002р.
3. ЗУ ”Про наукову і науково -технічну експертизу” від 21.09.1999р.
4. ЗУ “Про науково-технічну інформацію” від 25.06.1993р.
5. ЗУ “Про основи державної політики у сфері науки та науково-технічної діяльності” від.01.12.1995р.
6. ЗУ “Про охорону прав на винаходи і корисні моделі” від 15.12.1993р.
7. ЗУ “Про спеціальний режим інвестиційної та інноваційної діяльності технологічних парків” від 16.07.1999р.

Основна література

1. Бетухина Е., Пойсик М. Мировая практика формирования научно-технической политики. – Кишинев, 1990. – 211 с.
2. Валдайцев С.В. Оценка бизнеса и инноваций. – М.: ИИД “Филио”, 1997.
3. Водачек Л., Водачкова О. Стратегия управления инновациями на предприятии. – М.: Экономика. – 1989. – 401 с.

4. Витвицька О.Д. Економіка й організація інноваційної діяльності: Практикум / Витвицька О.Д., Кулаєць М.М., Скрипниченко В.А., Наконечна К.В., Лучник М.М. – К.: ННЦ ІАЕ, 2009. – 256с.
5. Гамидов Г.С. Основы инноватики и инновационной деятельности / Г.С. Гамидов, В.Г. Колосов, Н.О. Осменов. – СПб.: Политехника, 2000. – 311 с.
6. Глазьев С.Ю. Теория долгосрочного экономического развития. – М., 1993. – 318 с.
7. Гунин В.Н. и др. Управление инновациями. – М.: ИНФРА-М, 1999. – 401 с.
8. Денисов Б.Ф. Инновационный процесс в условиях рыночной экономики. – СПб.: СПбУ экономики и финансов, 1993. – 340 с.
9. Едророва В.Н., Мизиковская Е.А. Учет и анализ финансовых активов. – М.: Финансы и статистика, 1995. – 481 с.
10. Иванченко В.В. Структурно-технологическое и инновационное обновление производства // Экономист. – 1995. – № 11. – С. 79 – 86.
11. Инновационный менеджмент: Справочное пособие / П.Н. Завлин, А.К. Казанцев, Л.Э. Миндель и др. – М.: Центр исслед. и статистики науки, 1998.
12. Инновационный менеджмент: Учебник для вузов / С.Д. Ильенкова, Л.М. Гохберг, С.Ю. Ягудин и др. – М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 1997.
13. Инновационный процесс в странах развитого капитализма (методы, формы, механизм) / Под ред. И.Е. Рудаковой. – М.: Изд-во МГУ, 1991. – 411 с.
14. Інноваційна діяльність. Навчальне видання. / За ред. Гладича Б.Б., Стельмахука А.М. – Тернопіль: “Економічна думка”, 2000. – 180 с.
15. Кардаш В.Я. Товарна інноваційна політика: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 1999. – 124с.
16. Кирина Л.В., Кузнецова С.А. Стратегия инновационной деятельности предприятия // Формирование механизма управления предприятием в условиях рынка / Под ред. В.В. Титова. – Новосибирск, 1995. – 491 с.
17. Ковалев Г.Д. Основы инновационного менеджмента: Учеб. для вузов / Под ред. проф. В. А. Швандара. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 1999. – 284 с.
18. Котлев Ф. Основы маркетинга. – М.: Прогресс, 1990. – 280 с.
19. Лапко О.Н. Інноваційна діяльність в системі державного регулювання. – К.: ІЕП НАНУ, 1999. – 386 с.
20. Мир управления проектами: Пер. с англ. / Под ред. Х. Оешке, Х. Шели. – М.: Аланс, 1998. – 406 с.
21. Морозов Ю.П. Управление технологическими инновациями в условиях рыночных отношений. – Н. Новгород: ННГУ, 1995. – 446 с.

22. Основи інноваційної діяльності аграрної сфери. Посібник/ О.Д.Витвицька, В.А.Скрипниченко, М.М.Кулаєць та ін. – К.: ВЦ «Аграр Медіа Груп», 2010. – 326с.
23. Санто Б. Инновация как средство экономического развития: Пер. с венг. – М.: Прогресс, 1990. – 401 с.

Додаткова література

1. Серегин А.М. Эффективность малого бизнеса. – М.: Экономика, 1990. – 216с.
2. Содыков А.С. Оценка эффективности новой техники, капитальных вложений и предпринимательской деятельности: Учеб. пособие / Гос. акад. управления им. С. Орджоникидзе. – М., 1995. – 490 с.
3. Статистика науки и инноваций / Под ред. Л.М. Гохберга. – М.: Центр исследований и статистики науки, 1996. – 516 с.
4. Стуков С.А. Функционально-стоимостной анализ. – Калинин, 1982. – 351 с.
5. Твисс Б. Управление научно-техническими инновациями. – М.: Экономика, 1989. – 380 с.
6. Ткачева Н.Н., Чернов С.А. Проблемы развития инновационной сферы в Украине // Менеджер. – 2000. – № 3. – С. 66 – 71.
7. Уотерман Р. Фактор обновления: Пер с англ. – М.: Дело ЛТД, 1995. – 452с.
8. Управление инновационным проектом “Опыт ТБМ”. – М.: ИНФРА-М, 1995. – 215с.
9. Управление проектами / В.Д. Шапиро и др. – СПб., 1996.
10. Фатхутдинов Р. Инновационный менеджмент: Учеб. для вузов. – М.: Интел-Синтез, 1998. – 560 с.
11. Фатхутдинов Р.А. Инновационный менеджмент: Учебник. – М.: ЗАО Бизнес-школа “Интел-Синтез”, 1998.
12. Черваньов Д.М., Нейкова Л.І. Менеджмент інноваційно-інвестиційного розвитку підприємств України. – К.: Знання, 1999. – 492 с.
13. Чигирь В.Ф. Интеллектуальная собственность: В 2 т – Минск: Амалфея, 1997. – Т. 1. – 384 с.; Т. 2. – 402 с.
14. Шумпетер И. Теория экономического развития. – М.: Прогресс, 1982. – 453с.
15. Экономика и статистика фирм / Под ред. С.Д. Ильенковой. – М.: Финансы и статистика, 1996. – 314 с.

Навчальне видання

Економіка й організація інноваційної діяльності

Методичні вказівки до вивчення курсу і виконання контрольної роботи для студентів-заочників вищих аграрних закладів по напрямку 0501 „Економіка і підприємництво” зі спеціальності: 7.050107 "Економіка підприємства". – К.: ННІ ПО НУБІП України. – 2014 – 63 с.

Витвицька Ольга Данилівна

Відповідальний за випуск Штогрин С.С.

Підписано до друку 24.11.2014р. Формат 60х84 1/16
Папір офсетний. Друк ротативний трафаретний.
Ум. друк.арк. 4,0. Наклад 100 прим. Зам. № 415

НВДЦ «Нововведення»
вул. Академічна, 20
м. Бережани, Тернопільська обл., 47501
тел./факс 2-18-15